

RUDAR

GLASILO KOLEKTIVA
RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA VELENJE

Celje - skladišče

D-Per
65/1979

OSREDNJA KNJ. CELJE

5000013533,3

COBISS

LETO XIII

PETEK, 29. JUNIJ 1979

ŠTEVILKA 3

OB 3. IN 4. JULIJU!

Odveč bi bile velike besede in ponavljanje pomembnosti praznikov dneva rudarjev in naše sestavljene organizacije ter dneva borca. Oba sta se že zdavnaj trdno zasidrala v naši zavesti, pa vendar nam njuno približevanje vselej poviša utrip naše vzajemne pripadnosti in vzbudi pravo praznično razpoloženje ...

Kakor sovpadata po datumu, tako sta si podobna po vsebini. Borec - partizan se je bojeval za osvoboditev izpod fašističnih zavojevalcev ter za demokratično in suvereno skupnost jugoslovanskih narodov. Na položaju ga je zamenjal borec - delavec, ki se bori za socialistične družbene odnose, za samoupravni socializem, za večjo produktivnost, za družbeni standard ter za suvereno, neodvisno, neuvrščeno in samoobrambno sposobno Jugoslavijo.

Rezultati borbe in dosedanjega dela so znani. Znale pa so nam tudi naloge današnjega in jutrišnjega dne, pa naj bo to na delu, v samoupravljanju, v družbenopolitičnih organizacijah ali pri graditvi sistema ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Za dosego samoupravno planiranih in določenih ciljev, ki ne zadevajo samo naših lastnih, pač pa predvsem širše družbene interese, nas čaka še obilo trdega dela. Ni vprašanje, ali ga bomo zmogli, vprašanje pa je, kako se ga bomo lotili. Brez sporazumevanja, strpnosti in širine, brez občutka pripadnosti in vzporednosti koraka ne bo šlo.

Naj bosta praznika borbe in dela simbolični mejnik našega današnjega in jutrišnjega obnašanja ...

Iskrene čestitke z borbenim "zdravo" in rudarskim "srečno"!

Zvone VIDIC, predsednik
delavskega sveta SOZD REK Velenje

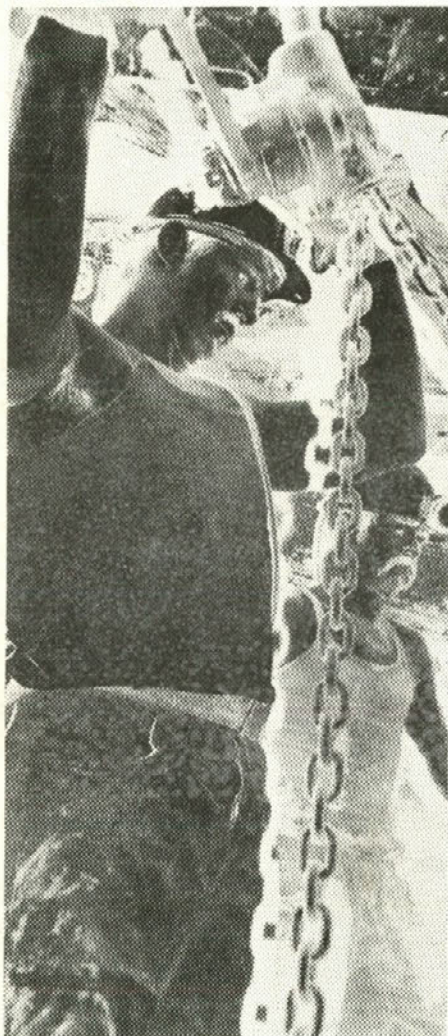
Vsem delavcem in upokojencem sestavljene organizacije REK Velenje, še posebej pa aktivnim in upokojenim rudarjem in delavcem, ki praznujejo delovne jubileje,

ob 3. juliju

iskreno čestitamo

in želimo mnogo sreče.

Samoupravni organi in družbenopolitične organizacije SOZD REK Velenje

Prispevki mladih iz šol v naši občini

RUDAR

Rudar. S to besedo je povezano veliko lepih stvari, ki se kakor srebrne niti povezujejo med sabo. Lepe so in rada jih imam.

Živim v rudarskem mestecu, zato poznam te ljudi, ki so se odločili za tako težak poklic, poklic, ki ga občudujem.

Danes ima rudar boljše pogoje za delo, kot jih je imel nekoč, ko je prvega maja namesto rdečih nageljčkov tekla kri; boljše kot takrat, ko je iz krvi, pepela, solz in upanja vstajala nova Jugoslavija. Tudi takrat, ko so veter, sneg in upanje postavljali nove, trdne temelje Jugoslavije, tudi takrat, ko se je v mestecu ob slapu rodila Jugoslavija, tudi takrat rudar ni počival. Boril se je, boril za svobodo.

Danes rudar odkoplje veliko premoga. Vsak dan z modernimi stroji ustvari več, saj se zaveda, da gradi za nas, za svoje otroke.

Nekoč, ko sem bila majhna, sem rudarju za praznik dela podarila moder cvet. Ta trenutek mi bo vedno ostal v spominu. Težke, hrapave roke so me pobožale in sprejele modri cvet.

Rada bi postala rudar, vendar se bojim teme in skrivnostnih rogov daleč pod zemljo. Če bi s tem koristila domovini, vem, bi premagala strah.

Vsem rudarjem iskreno čestitam in vzklikam: "Srečno!"

Mojca CENTA, 7. c

OŠ Anton Aškerc

VELENJE - DELO RUDARJEV

Zazrem se skozi okno ... Vidim ulico, ulico našega mladega rudarskega mesta. To je Velenje, v katerega je vgrajen trud in znoj neutrudnih rudarjev.

Vsak dan se znova in znova vračajo v temne, vlažne rove. Vsak dan, vsako minuto odkopljejo na tone črne zlata, iz katerega je zraslo mlado mesto Velenje.

Mnogi se sprehajajo v okolici jezera, a marsikdo ne ve, da se pod njegovimi nogami poti rudar, zagnan v delo: "Velenje naj bo še lepše, naj bo mesto mladosti!"

Vendar nas je veliko, ki delo rudarjev poznamo in cenimo, ki se zavedamo, kako težak je kruh rudarjev. Težko se je spustiti globoko pod zemljo, a zato je svetel dan toliko lepši.

Vedno več je mladih, ki jih rudarstvo zanima in veselijo.

Vsem želim za praznik rudarjev veliko delovnih uspehov ter srečnih in prijetnih trenutkov ob delu.

Andreja JANIČ, 7. c

OŠ Anton Aškerc

VELENJE - MESTO RUDARJEV

Velenje je lepo, svobodno mesto.

Še pred tridesetimi leti pa ni bilo tako. Bil je nekaj hiš, rudarskih barak.

In kako je to mesto zraslo?

Že leta 1878 je neki človek odkril v Šaleški dolini premog. Kmalu je nastal manjši rudnik, v katerem so si rudarji v potu svojega obraza služili vsakdanji kruh.

... Vsak dan z modernimi stroji ustvari več!

Po nekaj letih je vodstvo rudnika prevzel Daniel Lapp. Pod njegovim vodstvom so se jame širile in nižale.

Iz leta v leto se je rudnik večal in po drugi svetovni vojni se je v Velenje priselilo veliko novih prebivalcev. V Šoštanju je zrasla mogočna termoelektrarna. Tako so rudarji dajali kruh ne samo svoji družini, temveč vsej dolini tudi elektriko. Leta 1960 je bilo štiri petine vseh prebivalcev Velenja rudarjev.

Zraslo in razbohotilo se je Gorenje. Kljub velikemu napredku in obilici lažjih del pa rudnik ni tonil, temveč je še naprej večal proizvodnjo. Rudnik lignita se je skupaj s TE Šoštanj preimenoval v Rudarsko - elektroenergetski kombinat.

Kljub temu, da vsak dan rudarje čaka v črni globini nevarnost, saj so izbruhi plina metana zelo pogosti,

se radi spuščajo v temno jamo. Ponosni so na svoje delo in vedno si pred odhodom stisnejo roke in zakličejo: "Srečno!"

Dragan MARTINŠEK, 7. a
OŠ Anton Aškerc

SREČNO - RUDARJI!

V rudniku dela
moj očka - rudar.
Zlato nam črno koplje
za boljši vsakdan.

Ob topli peči se stiskam,
a v mislih sem s tabo
globoko pod zemljo,
dragi moj očka - rudar.

Vsi naporu zaznamovani so
na tvojih rokah.
Znojno čelo brazdajo gube,
a v srcu žari ogenj sreče.

"Srečno, srečno - dragi očka, rudar!"

Jože ŠVENER, 7. a
OŠ Anton Aškerc

VELENJE - MESTO RUDAR

Meglica dviga se nad mestom,
v prosojnem jutru se prebujata svet.

Rudar simbol je tega mesta,
ki vstalo je iz črnih jam.

Premog kruh je našega človeka,
premog temelj naših hiš.

V rovih črnih naše mesto raste.
Hvala, hvala ti - rudar!

Jože ŠVENER, 7. a
OŠ Anton Aškerc

RUDAR

Uh, kako je vroče. Pot mi curkoma lije s čela. Obrišem si ga z umazano, hrapavo roko. Naslonim se na podpornico, zamislim se in v misli se mi prikrađejo moja prva srečanja z rudnikom... Ko mi oče to pripoveduje, mi reče, naj me ne skrbi, ker rudarji da so ljudje s srcem, saj imajo težko delo in prav to obliko-

je lep in dober značaj. Potem nadaljuje ...

Prvič, ko sem stopil v dvigalo za podzemlje, sem imel občutek, da grem nekam, od koder se ne bom več vrnil. Pod zemljo sem se počutil popolnoma izgubljenega. Prepričan sem bil, da se mi vsi smeji, ker me je strah, ker se držim nadzornika kot prvošolček.

Nadzornik me je takoj peljal na delo in mi razložil, kako ga moram opravljati. In že me je zagrabilo trdo in težko delo. Ko sem srečno prišel iz jame, sem mislil, da ne bom mogel nikoli več delati, tako me je vse bolelo, vendar pred drugimi tega nisem hotel pokazati. Bil sem prepričan, da sem jamo zadnjič videl. Vendar življenje terja svoje, in moral sem na delo. Počasi, zelo počasi sem se privajal delu in jami, a vse bolj sem razumel, da moraš prav trdo delati, če hočeš preživeti. Preživeti, da, to sem hotel in moral. Spoznal sem, da gledam na življenje veliko bolj resno in drugače kot prej, da v sodelavcih zares dobivam prijatelje, da imajo vsi dobro srce; kljub lastnim težavam vedno odprtega še za drugega.

Nataša MEH, 7. c
OŠ Anton Aškerc

MOJ OČE - RUDAR

V rudniku dela že dolgo, že šestindvajset let. Na delo se je zelo navezal in ga ne bi zamenjal. Dela v vseh treh izmenah, tudi ponoči. Takrat spi podnevi.

Delo rudarjev je zelo naporno. Zanj je potrebno veliko moči in poguma. Moj oče je strelec, zato mora vsako leto opraviti izpit. Razstreljuje premog, pri tem pa mora paziti, da ni koga v bližini, da se ne poškoduje. Moj oče se vseh šestindvajset let, kar dela v rudniku, ni poškodoval, umrlo pa je že mnogo rudarjev.

Na delo odhaja zgodaj zjutraj, vrača pa se popoldne, okoli treh. Domov pride vedno dobre volje, saj ve, da je opravil koristno delo.

Ponosna sem na očeta, ker vem, da je tudi on s svojim trdim delom pripomogel k razvoju našega mladega mesta Velenja.

Irena ŠTERK, 7. a
OŠ Anton Aškerc

RUDARJEVA BOL

Bobneči glasovi eksplozije rušijo tišino podzemlja, tišino, gosto, neprebavljivo. Omahujoč glas pojemanja pa topo brusi robove nastalih razpok v tišini zemlje. Zemlja ječi, ječi ... Bobnenje pojenja, prah se posede in veliki skladi premoga so zrušeni, pripravljeni za odvoz po tekočem traku, katerega glas se oglašuje nekje v ozadju kot nekaj drugotnega. Rudarji kopači so se vrgli na delo, čistijo rove, s čela pa jim kaplja znoj. Vroče je tu, v naročju naše velike matere. Molčijo, ti črni

možje. Morda so utrujeni? Ali pa jim je vroče? Delo je težko. Morda sami zase iščejo odgovore na vprašanja, porajajoča se o temini zemlje? Morda. To vedo le sami, kot vedo le sami, kakšna bolečina je biti rudar, se vsak dan spuščati v jamo, v tišino, ki ni tišina, grozljivo, mučno ...

Le sami poznajo omalovažujoč odnos nekaj drugih ljudi do njih. In utapljuje svojo bolečino spoznanja, potem ko pridejo, črni možje iz jame, v kozarcu vina, da pobijejo mogočnost strahu, krutost poedinih soljudi, da ta strah in krutost ostaneta le še poklapana cucka v alkoholnih meglicah pozabljenja.

Pa je to prav? Vprašujem rudarje in nas. In mi, soljudje, le zakaj so med nami, ki pravijo, da so le knapi in jih potisnejo v ozadje, pač kot nekoga odvečnega?

Zakaj so ljudje, ki mladim fantom predstavljajo rudarje, te pogumne možje, kot nekaj grdega in jim prikrivajo vse lepote tega stanu. In nihče več mladih se ne odloči, da bi se izučil rudarskega poklica.

V resnici pokažejo prvi in drugi s tem svojo strahopetnost, brezsrčnost. Srčni rudar lahko pove, kako se počuti, kako je ponosen na svoje delo, ko zvečer prižge luč in se zlekne v prijetni toploti sobe, utrujen, a zadovoljen.

Dnevi tečejo, mnogo jih je še pred nami, a odnos nas vseh do rudarjev, njihovega trpljenja v jami se mora spremeniti takoj! Saj si od vsakogar zaslužijo spoštovanja, lepo, prijazno besedo, ko pa nam kopljejo luč, toploto, nam dajejo svoj pogum, same sebe.

Irena Golob

Gimnazija Velenje

Danilo PUNGERTNIK
3. r. OŠ Plešivec

RUDAR

Moj očka je rudar. Dela globoko pod zemljo. Domov prihaja utrujen. Kadar ga dolgo ni iz črnega rova, smo v skrbeh. Pogosto nam pripoveduje, da morajo gasiti ogenj v jami, kajti premog se od velikih pritiskov in prepriha vžge.

Takrat pride na dan ves poten in ponosen nad uspehom. Delo je res težko, vendar ga opravlja rad in z veseljem. Že pred dvema letoma je dobil za dvajset let pridnega dela ročno uro in priznanje, kar ga je zelo razveselilo.

Z očkom grem rad na kakšen krajši izlet. Ponosen stopam poleg njega po cesti in se mi zdi, da ga ljudje s

spoštovanjem pozdravljajo. Čeprav sem še deček, še deset let mi ni, pa že večkrat preiščujem o tem poklicu. Včasih si zaželim, da bi tudi jaz bil rudar, ko dorastem. Rad bi bil takšen kot očka, delaven in vztrajen, da bi pridobival naše črno zlato in s tem koristil sebi in domovini. Rad bi zaslužil večji kos kruha. A oče mi ne svetuje, da bi bil rudar, pravi: "Že res, da je večji kos kruha, vendar je grenak."

Julija VRBOVŠEK
4. r. OŠ Plešivec

Preteklost in
sedanjost
slovenskih
rudarjev

Rudarji kopljejo premog globoko v rovih pod zemljo. Včasih so morali na delo hoditi peš. Delovne obleke so si morali sami kupovati. Domov so hodili umazani. Se daj se je vse spremenilo. Na delo se vozijo z avtobusi. Malic jim ni treba nositi od doma, ampak jih dobijo v rudniku. Imajo delovne obleke, čevlje, čelado, svetilko in številko. Preden gre rudar v rudnik, vzame svojo številko. Tako lahko vedo, kateri rudarji so prišli na delo in kateri so se že vrnili iz jame. V rudnikih sedaj delajo že veliko strojno, včasih pa so morali skraj vse na roke. Nekoč so jim takratni kapitalisti in vladajoči razred slabo plačevali. Morali so delati dvanajst ur in več, danes pa delajo osem ur. Čeprav imajo v rudniku vse zavarovano, pride včasih do kakšne nesreče. Zato imajo reševalne ekipe. Poškodovanim rudarjem dajo lažje delo in manjurni delavnik. Plačo imajo enako. Družinam ponesrečenih rudarjev šolajo otroke in jih obdarijo za praznike. Rudarji se trudijo in kopljejo premog za nas, da nas ne zebe.

Življenje rudarjev se je od nekoč do danes zelo spremenilo.

Torej - srečno rudarji!

RUDAR

Rudarji imajo zelo naporno delo v jami. Delajo po 8 ur. Delajo na tri izmene - zjutraj, popoldne in ponoči. Včasih pa je bilo še huje. Rudnike so imeli kapitalisti in so izkoriščali delavce. Delavcem so dajali slabe plače. Zato so delavci velikokrat stavkali. Policija jih je pretepala. V jamo so morali že tudi otroci. Kapitalist delavcem ni dajal malice. Malico so jim nosile žene in matere od doma. Mnogo jih je od napornega dela umrlo. Sedaj imajo rudarji boljše pogoje za delo. Imajo tudi malice, kopalnice, lepa stanovanja, urejen prevoz na delo. Po končanem delu se utrujeni rudarji lahko tudi skopajo, a prej tega niso mogli. V rudnik

večkrat vdre voda ali nastane požar v jami. Zato so rudarji zmeraj v nevarnosti. Na dan nakopljejo veliko premoga, zato da lahko mi z njim kurimo. Jaz ne bi bil rudar, ker je v jami težko in naporno delo.

Jože KUZMAN
8. b. r. OŠ XIV. divizije

RUDAR

V Velenju je rudarski poklic zelo pogost. Delo rudarjev je zelo naporno in nevarno. Delajo v treh izmenah. Rudarji imajo svojo uniformo. Imajo tudi svojo godbo. Vsako leto praznujejo svoj praznik, to je 3. julij. Imamo kvalificirane in nekvalificirane rudarje. Premog je za nas črno zlato. Tudi moj oče je rudar. Opravlja težko in naporno delo. Iz službe pride utrujen. V prostem času bere časopis. Na delo hodi v treh izmenah. V rudniku je začel delati 1969. leta. Zdaj ima že 10 let delovne dobe. Tu in tam si vzame čas in mi pripoveduje o življenju v rudniku. Svoj prosti čas rudarji preživijo v naravi, na morju in ob športu. Velenje je

Naši mladi dopisniki iz OŠ XIV. divizije, od leve proti desni: Boris OJSTERŠEK, Selinka MLADENVIČ in Jože KUZMAN

rudarsko mesto. Rudarji se med seboj pozdravljajo s SREČNO!

Selinka MLADENVIČ
8. a. r. OŠ XIV. divizije

RUDAR

V Velenju je veliko rudarjev. Rudarji imajo zelo naporno in nevarno delo. Velenjski rudnik je **vzel že nekaj življenj**. Rudarje moramo spoštovati, saj nam kopljejo črno zlato. Ko pridejo rudarji iz svojih rovov, so črni in izmučeni.

Tudi moj oče je bil rudar. Ko je prišel z dela, je bil zelo utrujen. Dobil je tudi priznanje za uspešno delo. Nekega dne pa je padel in si zlomil hrbtnico. Dolgo je bil v mavcu. Ko pa je spet prišel k sebi, se ni mogel vrniti na svoje delo. Bili smo žalostni. Sedaj je vratar. Ponosen sem, da je bil moj oče rudar. Vsem rudarjem želim, da bi se zdravi in zadovoljni vračali iz svojih temnih in nevarnih rovov. Rudarjem res želim: SREČNO!

Boris OJSTERŠEK,
8. a. r. OŠ XIV. divizije

Mojca SVOLJŠAK, 8. a
OŠ Veljko Vlahović

RUDARJU

Nikoli nisi imel
svojega premoga
le v svojih dlaneh,
nikoli nisi imel
le svojega premoga
v svojih dlaneh.

Nekoč, že nekaj dolgih let,
ustvaril je ta svet
lačna usta in rudarja,
ki je peš pešočil
v podjamski svet
z lopato, krampom vred.

Še danes koplješ iz dneva v dan
in zazreš se včasih v svojo dlan,
na njej so brazgotine
in premogove drobtine.
Na njej so žulji
in na nogah žulji
in povsod so žulji.

Žuli te ta premog črni,
žuli te, v oči ti stopi,
v usta stopi,
povsod ti stopi.

A vedi,
kmalu se bo svet spremenil,
premog nič ne bo pomenil,
in vse, kar si kdaj naredil,
bo v pečeh zgorelo
in v zemlji zoglenelo.

Nikoli nisi imel
svojega življenja
le v svoji jami,
nikoli nisi imel
le svojega življenja
v svoji jami.

PORTRETI NAŠIH DELAVCEV

Anton VETRIH,
VK rudar - vodja čela
v jami Preloge

"V soboto dopoldne okrog desetih se dobiva, velja?" ...
"Velja!" mi odgovori po telefonu. Zjutraj pred šesto je. Sredi tedna. Tone, kot ga kličejo prijatelji in znanci, se odpravlja na svoje vsakdanje delo v jamo. Za ta dogovor ga je poklical k telefonu poslovodja Marčec...

Gre za soboto po zadnjem petnajstem. Ko ta pride, mi za dogovorjeno uro na domu Toneta v Paki še najbolj ustreza avtobus prevaljskega Viatorja z odhodom ob devetih.

Ta dan ob tem času bi lahko bil na dveh drugih krajih, ne pa da se spravljam na avtobus ...

Ob Velenjskem jezeru naši delavci ribiči zabavajo ribe s svojimi trnki. Sodelavec Bojan, ki je bil priča te "vodne jage", je o njej dejal: "Slaba je bila, slaba. Tudi zato mogoče, ker so nekateri že navsezgodaj odganjali ribe s smradom po pijači."

Bil bi lahko tudi v Delavskem klubu, na letni skupščini naše organizacije Rdečega križa. Na njej so slovesno razvili prapor organizacije, pohvalili naše krvodajalce in spregovorili še o tem in onem v zvezi s tem našim prizadevnim združenjem ...

A kaj čem, spraviti se je treba na avtobus! Komaj vstopim, že se vrata za mano zaloputnejo. Neki ženski srednjih let skoraj nos priškrnejo. Ostane zunaj in krili z rokami, šofer pa: "Zamudila je. Naj kar na drugega počaka!" Seveda, sprevodnika nima in mogoče zato ni najboljše volje. Ko mu rečem: "Do Kovača!" - me nejevoljno pogleda in še pogospodi, rekoč: "Gospod, pri Kovaču ne bom ustavil." Odvrnem mu: "Pa do Pake!" Vzame 5 dinarjev, ne da bi me pogledal, vžge motor in odpeljemo se.

Ko se potlej na Tonetovem domu z njim in Nado, Tone-tovo hčerko, o tem pogovarjamo, mi oba zatrjujeta, da avtobusi pri Kovaču stojijo.

A kaj bi o tem govoril, saj se ne spleča. In še nevarno je karkoli reči čez prevaljske "avtobusarje". Lahko bi se zameril še princu Johanu v Hudi luknji, s katerim se očitno zelo dobro razumejo. Saj ko je ta dobil tisto skalovje pod nos, ni bilo šoferjev, ki bi bili bolj ogorčeni zavoljo motenja njegove visokosti, kot so bili prevaljski. Drugi šoferji, Izletnikovi in od ljubljanskega Viatorja, so namreč kar redno vozili po obvoznici prek Vitanja, prevaljski pa so nekajkrat enostavno "štrajkali".

- - -

Vitanje, malo prej sem ga omenil ... Tone Vetrih je Vitanjčan. Domačija njegovih staršev - pravzaprav kar dve domačiji si je prislužil in v svojih dveh zakonih uredil Tonetov oče Ivan - leži pod lošperškim klanecem na vitanjski strani. Tone se je rodil v drugem za-

konu očeta Ivana. V njem je bilo osem otrok, pet bratov in tri sestre. Živi jih še šest. Na zemlji sta ostala dva brata, najstarejši in tretji brat po starosti. Najstarejši, Ivan, na manjšem posestvu, velikem kakšnih 7 ha. Tretji po starosti, Adam - ta ne živi več, lani je umrl - pa na večjem, s površino okrog 14 ha.

Brat Ivan se je seveda moral tudi redno zaposliti, saj 7 hektarov veliko posestvo na vitanjskem koncu ni kdove kakšno premoženje. Dela v Vitanju. Ima štiri otroke, tri hčere - ena je učiteljica, ena vzgojiteljica in ena trgovka - in sina, ki se je izučil za mizarja ... Še en dokaz več o možnostih povojne generacije za šolanje in uk. Predvojni rod je bil za to prikrajšan. To dobro ve tudi Tone: poklicno izobrazbo si je lahko pridobil šele ob delu! In to pri nas, v našem rudniku - saj odkar dela, je velenjski rudar. V RLV je prišel takoj po odsluženju vojaščine - 1. aprila 1959. leta. Vendar ne kot prvoaprilski delavec. "Dahdanes pa je nekaj takih," je dejal Tone, ko sva se o tem pogovarjala. "Nekateri," je nadaljeval, "ne naredijo niti toliko, kolikor je vredna malica. Pridejo, dva ali tri dni se delajo, kakor da delajo, in grejo ... V delovni skupini, ki jo vodi m, resda ni nobenega takega delavca. In ga tudi ne bi trpeli."

To je povedal mirno, tak je najbrž vedno. Ne verjamem, da bi pogosto zviševal glas. Mogoče bi o tem lahko več povedala njegova žena Marija, a je ni bilo zraven, ko sva se pogovarjala. Bila je na delu. Kuharica je, v obratu velenjske "Ere" - Hrana. Ta obrat je v isti stavbi, kot so delovni prostori naše delovne skupnosti AOP.

Hčerka Nada - vzgojiteljica, je rekla, da bo, a zdaj hodi še v osnovno šolo, v 7. razred, letos bo prav dobra - pa najbrž ne bi povedala, če se oče kdaj tudi razburi. Vprašal je nisem, saj je kar naprej imela kako delo. Gotovo je tudi doma tako delavna kot v šoli.

Sin, kot oče - Tone, dijak prvega letnika tehniške srednje šole v Celju, gradbena smer, štipendist "Vegrada", bi morebiti nasitil mojo radovednost glede očetove "hladnokrvnosti". Bil je doma, samo na spregled je prišel šele, ko sva čez zaresni razgovor napravila že križ ... Takrat, ko sva že vstala izza klubske mizice v dnevni sobi, kjer sva sedela več kot eno uro, in se začela prestopati. Pa pogledovati skozi okno in se pomenkovati o lično urejenem vrtiču v bregu pod njihovo hišo z napisom nad vhodom "Paka 41 a". Pa o slivi, sva se menila, ki jo imajo med hišo in malim gospodarskim poslopjem. "Take debele rumene slive so," je pokazal Tone. "Imamo tudi zajčke in nekaj kur, zaprtih," je še opomnil. "In prašiča **zredimo** vsako leto. Bolj iz navade kot potrebe. Za še kaj drugega pa nimamo niti zemlje, saj je vse skupaj - s svetom na katerem stoji hiša - komaj nekaj arov."

Nekaj pa le še imajo: psa! Malega temnega križanca, ki je bevsnil, priteknel iz svoje utice in me ovohaval ob prihodu, dokler se na pragu ni pokazal hišni gospodar in ga nagnal proč.

In avto imajo. Voznika sta oba, Tone in žena. "Večkrat se peljemo na Pohorje, na Pungart ali Partizanko. Ni dolgo, kar smo bili tudi v Begunjah, v muzeju. Zgrozilo me je, ko sem videl tiste prostore ..." je

povedal, ko sem ga vprašal, kam hodijo ob prostih dneh, in k temu čez čas pridal še: "Kar prav nam pride avto. Tudi za letovanje. Lani smo letovali v Zadru in letos bomo tudi. Všeč nam je v Zadru ... Letos bi šli letovat po rudarskem prazniku, tam od 3. do 21. julija, ko bo kolektivni dopust za Preloge. A ker ima sin obvezno delovno prakso, ne moremo iti niti v juliju po enaindvajsetem, ko se bo začel kolektivni dopust za Pesje in Škale. Zato bomo šli v avgustu."

Po delu in učenju pri Vetrihovihi predsedijo nekaj časa tudi pred televizorjem, prebirajo časopise, kako revijo, knjigo, se mudijo z raznimi drobnimi opravili. Skratka, živijo tako, kot nas živi večina delavskih družin.

Tone VETRIH pred svojo domačijico v Paki

Tone po delu, če kaj bere, najraje vzame v roke "Našo obrambo", naši glasili "Rudar" in "Informator" pa "Naš čas".

Na vprašanje, kako je zadovoljen z "Rudarjem" in "Informatorjem", je odvrnil: "Dosti zvem iz njiju. Zame je vsebina kar prava. Nič takega ni, da bi v njej posebej pogrešal, saj jo dopolnjujejo zapisniki in druga obvestila na tablah v Prelogah. Veliko je vredna tudi razglasna postaja, ker nas opomni na važne stvari. Če ne bi bilo oddaj po zvočnikih, bi na marsikaj kdaj pozabil.

Btem pa so še sestanki skupin. Na njih lahko še bolj enostavno zveemo eno in drugo in o čem kaj rečemo..."

Takšno je mišljenje Toneta Vetriha o teh načinih, oblikah in sredstvih obveščanja in sporazumevanja znotraj našega kombinata.

Toda ob podobnih drugih priložnostih smo delavci pri obveščanju naleteli v tej zvezi tudi na nekaj delno ali popolnoma nasprotnih mnenj ... Nekdo iz ESO je na primer menil, da je strokovnih člankov s tehnično-tehnološkega področja v naših glasilih premalo, spet drug (iz skupnih služb RLV), da naša glasila obidejo nekatere najbolj pereče probleme znotraj kombinata. Omenil je, da je tak problem premalo gospodarno poslovanje z nekaterimi repromateriali in napravami v RLV. In še marsikaj drugega je označil za zelo pereč problem. Še teden dni pa ni, ko je nekdo (eden od vodij čel v jami Pesje) prišel k nam, v uredništvo, in začel pošiljati nekam razglasno postajo v RLV in analize sprejetih odločitev v delovnih skupinah o danih predlogih v javno razpravo ... Razglasni postaji je poleg drugega očital: "Toliko tistih števil objavljajo, da jih nihče več ne poslušajo..." Za sklep pa je mimogrede ošvrknil še naju dva, ki sva profesionalca pri glasilu - mene, urednika, in novinarja, rekoč: "Pojdita med delavce, in povedali vam bojo, kako je!" ... Še poslušal ni, ko sem mu začel razlagati, da obdelu vse od izgovorjenih ali približno napisanih do natisnjenih misli več ne moreva narediti.

A pustimo to. To niso mnenja Toneta Vetriha o tem, kako se delavci v našem kombinatu med seboj obveščamo, dogovarjamo, izmenjujemo mišljenja, opozarjamo ... To so mnenja drugih, mogoče tudi malo nestrpnih delavcev, takih, kakršni Tone zanesljivo ni.

Tone je človek umirjenih in redkih besed. Takega ga je naredilo 20 let trdega jamskega dela, dela na čelih, kjer besede ne morejo odtehtati delovnega zgleada. Kjer se govori bolj malo, kjer je pravzaprav treba kričati, če hočeš preglasiti žvenket, hrumenje in ropot orodij, strojev, premoga in ljudi.

V ta svet, v katerem okrog človeka vse ječi, vzdihuje in ropoče, je Tone prišel že takoj po zaposlitvi v RLV.

"Dali so me na VZHOD, na eno od čel v etaži na koti 71, v skupino vodje, ali kot smo takrat rekli, gospodarja čela - Goltnika, ki ga zdaj ni več med živimi; klicali smo ga Džimi. Naš nadzornik pa je bil Ore-muž," je povedal Tone, ko sem ga že prej, med razgovorom za mizo, spraševal, kje in pri kom je postal "čelak".

Te besede pa je takoj začel še dopolnjevati, in če vse, kar je še povedal, strnem, dobimo tole pripoved.

"Seveda pa s prihodom na čelo še zdaleč nisem postal pravi 'čelak', to je kopač, ki bi lahko samostojno opravljal dela pri odkopavanju.

Dokler nista minili skoraj dve leti in nisem opravil izpita za učnega - PK kopača, sem lahko opravljal le de-

la pod stalnim nadzorstvom katerega od izkušenih rudarjev na čelu. In še to le enostavnejša dela. Na primer dela, kot so 'zajbranje' - zgrebanje in nakladanje premoga in jalovine na čelni transporter, povzemanje - poglobljanje tal stisnjenih čelnih prog zaradi pritiskov, postavljanje stojk, prinašanje in odnašanje raznih potrebnih stvari na čelu in druga taka enostavnejša in varnejša dela pri odkopavanju.

Po opravljenem izpitu za PK kopača, to je bilo februarja 1961. leta, pa sem zopet moral leto dni in pol delati in hoditi še nekaj mesecev po delu v večerno šolo, da sem se usposobil in opravil izpit za kvalificiranega kopača. Resda sem kot polkvalificirani kopač imel že zanimivejše delo. Poleg drugega sem že lahko pomagal tudi pri nadziranju in vodenju dela nekvalificiranih novincev. Toda to še ni bilo takó samostojno delo, kot je delo, ki ga lahko opravlja kvalificirani kopač.

Nazadnje, leta 1969, pa sem opravil še izpit za visoko kvalificiranega rudarja - strelca. A tega dela zaradi okvare sluha nisem smel opravljati. V jami pač stalno ropota in zato ima marsikdo po nekaj letih jamskega dela težave s sluhom. Jaz te težave občutim kot nenehno šumenje v ušesih, drugače pa slišim še kar dobro. Kljub temu pa za strelca ne veljam.

Takó sem vodja čela, že od štiriinšestdesetega leta. Kako dolgo še bom, pa je odvisno od tega, kako me bodo zdravili. Če bo s sluhom vse v redu, bi še ostal vodja čela ...

Zdaj vodim eno od obeh čel KTU, ki ju imamo pod talninskimi odkopi v jami VZHOD in gremo z njima od kote 93 proti koti 50. Drugače povedano, ti čeli stabilizu starega traku, ki je 'fedral' z VZHODA.

Moje čelo je čelo B ... Vprašujete, kako bi ocenil podporje KTU ... Od prvega dne, ko smo začeli s tem sodobnim hidravličnim podporjem odkopavati v našem rudniku - mislim, da je to bilo v začetku jeseni leta 1975 (18. septembra 1975!) - sem pri njem, in trdim lahko: zelo varno podporje je! In odlično se obnese v strmini, tudi tam čez 20° ... Z njim je veselje odkopavati. Zdaj, recimo, imamo pri njem odkopni učinek okrog 42 ton na moža. To je lepo, če pomislite, da na najboljših klasičnih čelih dosežejo le okrog 23 ton na moža ... Dobro je v podkopu, prav tako pa za pridobivanje iz stropa, pa čeprav pri njem še pomisliti ne smemo, da bi kdo šel v strop... da bi zlezal skozi lopute, ki jih ima to podporje za stropni del odkopavanja.

Drugače pa odkopavanje s tem podporjem poteka tako kot na klasičnih čelih. To je ročno in z odstreljevanjem. Pravzaprav s razstreljevanjem, ker s stropa premog večinoma sam od sebe pada, le večje kose je treba razstreliti, da jih dobimo skozi lopute in da jih lahko potem spravljamo po transporterju s čela in naprej. Takoj na začetku smo resda podkop izdelovali strojno, s tisto staro 'lajko'. A se ni prav obnesla, v glavnem zaradi strmine in pa oviranega umika, ker je zavzemala veliko prostora.

Le en madež je v vsem času odkopavanja s podporjem KTU ... Tista druga ura po polnoči med 28. in 29. julijem 1976. leta, ko je vdrla razmočena jalovina iz skrite kaverne na čelo A s tem podporjem na koti -10 metrov vzhodnega dela jame Preloge! ... Takrat smo

zgubili štiri dobre rudarje: Alojza Lipnika, vodjo čela ... Jakoba Podgorška, kvalificiranega rudarja ... Franca Polaka, strelca ... in Mirka Zlatareka.

Tega ne bom pozabil, pa če bi živel sto let. Sodeloval sem v akciji, da bi jih rešili. Reševal sem skupaj z Vinkom Borovnikom, Francem Jamnikarjem in Valterjem Kosom ... Do prvega smo prišli petnajst minut do dveh popoldne. Nismo ga mogli prepoznati, tak je bil, tako zdelan; nekaj pa tudi zato, ker so nas, preden smo ga cellega odkopali, zamenjali drugi reševalci ... Šele drugi dan sem potem zvedel, da je bil to Zlatarek.

Samo da mi kaj takega ne bi bilo treba več doživeti, pa bo vse dobro ... To leže na človeka, da se tega nikoli več ne znebi.

Upam pa, da bo šlo vse po sreči. V skupini se dobro razumemo. Z mano delajo Alojz Skledar, Miran

Tone Vetric s hčerko in sinom

Štraus, oba sta kvalificirana kopača, pa Jusuf Duranovič, učni kopač, in nekvalificirani novinec Hodžič, ki pa je šele prišel ... Hodžič je prišel namesto Bogdana Stanoviča, najprej polkvalificiranega in potem že kvalificiranega kopača, ki je odšel na drugo delo.

Od sodelavcev tudi ne slišim, da bi doma imeli kake posebne probleme. Štraus resda dolgo ni dobil stanovanja, potem pa ga je le ... To vpitje zaradi stanovanja! ... Ljudje bi morali znati tudi malo potrpeti in počakati, kot smo mi nekoč morali.

Tudi osebni dohodki so še kar zadovoljivi, če kak dan v mesecu delaš več kot čistih 42 ur na teden.

Skratka, bomo že še živeli, če bomo pri zdravju in če nas bo pri delu spremljala sreča."

(rb)

Rudi ZALJUBERŠEK, strojni delovodja v TE Šoštanj - TOZD Vzdrževanje

Od dela ga moram dobesedno odvleči. Preden odideva iz delavnice, naroči še to in ono. Med vrati naju ustavi eden izmed njegovih sodelavcev, ki prihiti za nama. V roki prinese majhen ventil, ki ni večji od cigaretnega zavojčka. Popraviti ga je treba, rezervnega dela pa ni. Problem postane še večji, ker delavci, ki opravljajo remont na tretji fazi, potrebujejo popravljen ventil takoj.

Celo mojega današnjega sogovornika se nagrbanči, nato stopi k telefonu, in medtem ko čaka na zvezo, nje-

En problem je rešen ...

gov obraz preleti zagoneten nasmeh ... Iz razgovora razberem, da v skladišču sicer imajo specialni material in načrt manjkajočega dela, vendar pa se bo izdelava nekoliko zavlekla.

En problem je rešen ... Koliko jih bo treba rešiti še danes, jutri, v nedeljo - vse dneve do takrat, ko bo tretja faza, priključena na omrežje, začela dajati prve kilovatne ure električne energije.

Rudi ZALJUBERŠEK, strojni delovodja v mehanični delavnici temeljne organizacije Vzdrževanje v Termoelektrarnah Šoštanj, je moj sogovornik.

Pred dvema mesecema je srečal Abrahama, vendar mu

teh petih križev ne bi prisodil. Le rahlo osiveli lasje, ki neubogljivo silijo kvišku, in prve gube na obrazu, ki jih je izklesalo naporno življenje, pričajo, da gre za človeka zrelih srednjih let.

Kaj mu pomenijo ta leta, ga vprašam. Dvoje živih oči se sreča z mojimi, nato pa - preden spregovori - odpotujejo po pisarni, da bi se na koncu prilepile za mlečna stekla velikih oken.

"Mislim, da ne bom neskromen, če rečem, da so bila to leta trdega dela ... Mladosti se spominjam kot ene same razvaline, ki ji je dajala pečat druga svetovna vojna. Nič boljše ni bilo po vojni, ko sem se v krempeljnih informbirojevskega pomanjkanja učil poklica koinostrugarja. Dve leti sem nato služil v jugoslovanski ljudski armadi, po devetnajststoenainpetdesetem letu pa sem se zaposlil v TE Šoštanj, ki je bila tedaj šele v ustanavljanju, in v njej sem vse do danes."

Pripoved Rudija Zaljuberška je pravzaprav v marsičem podobna pripovedovanju ljudi, ki so se rodili v zadnjih letih velike svetovne gospodarske krize, ko sta Evropo začela terorizirati fašizem in nacizem. Vsako življenje pa je v svojem bistvu vendarle nekaj edinstvenega in posebnega. Prav zato poprosim Rudija, da o teh letih pove še kaj več.

Najprej se nasmehne, potem pa se njegov obraz zresni, in ves čas nemirne oči, se tokrat ustavijo v točki na steni, jo predrejo, na oni strani pa v blagem mraku pozabe lovijo mladostna leta, ki so odhitela.

"Rodi l sem se v delavski družini. Oče je bil zaposlen v šoštanjski usnjarni, od koder se je vsak dan vračal v Škale, kjer smo imeli hišo in nekaj zemlje. Ker je bil v tovarni v dobrih odnosih s predelavci, je domov smel prinašati kemikalije, s katerimi je obdeloval kože. Kot zaveden rodoljub se je že na začetku druge svetovne vojne povezal s partizani ... V začetku še sam nisem vedel, zakaj tako pogosto hodim po telečje kože na Graško goro, potem pa sem le doumel, da z njimi vred prenašam partizansko pošto. Vendar pa ta zveza ni delovala dolgo. V eni izmed nemških hajk so odpeljali očeta in ga zaprli v mariborske zapore. Le dobri zvezi naših sorodnikov iz Celja gre zahvala, da so očeta kmalu izpustili, iz zapore pa je odšel naravnost v partizane, od koder se je vrnil šele po osvoboditvi...

Nekaj mesecev po končani vojni sem se začel učiti za kovinostrugarja v Rudniku lignita Velenje, po odsluženju vojaškega roka pa sem se enainpetdesetega leta zaposlil v nanovo ustanovljeni šoštanjski termoelektrarni... Na tem mestu, kjer danes stoji prva faza (2 x 30 MW)!

Rudi sredi stavka nenadoma obmolkne, pogled s stene prenese name in me vpraša, če me tole čisto zares zanima. Ko mu zagotovim, da o tem ni nobenega dvoma, se presede, z očmi poišče spet tisto navidezno točko, iz katere bruhajo njegovi spomini in nadaljuje pripoved. "Torej tam, kjer stoji danes prva faza, je enainpetdesetega leta stalo le nekaj betonskih stebrov, ki so bili postavljeni že osemindvajsetega leta. Kot

nema priča so štrleli v zrak in spominjali na napačne stalinistične račune, ki so svoj vrh dosegli v znani informbirojevski gonji proti naši državi ... Zato smo se v izredno težkih razmerah, za katere je bilo najznačilnejše vsesplošno pomanjkanje, leta 1951, začeli pripravljati na izgradnjo prve faze, graditi pa smo jo za res začeli šele 1953. leta.

Ko smo se tri leta pozneje veselili prvih kilovatnih ur, ki jih je proizvedla nova elektrarna, so naše misli že hitele naprej ... Tako je pravzaprav bilo vsa leta, kar seže nazaj moj spomin: najprej zasnova, nato delo in spet zasnova - vse do lanskega leta, ko so šoštanjske termoelektrarne, z dograditvijo IV. faze in skupno instalirano močjo 745 MW, dobile svojo končno podobo."

Med najinim pogovorom opazim, da moj sobesednik zelo redko govori o svojem delu in da vsi spomini izhajajo od tam, kjer lahko vpleta zasluge svojih sodelavcev. Zato niti ne pričakujem, da bo omenil medaljo dela, ki jo je dobil za izreden prispevek k izgradnji prve faze, niti nimam upanja, da bi omenil, kako je "prišel" do poklica visokokvalificiranega kovinostругarja in kako je pozneje opravil še delovodsko šolo. Pot zagotovo ni bila lahka ob obilici delavnih dolžnosti. Tudi danes neprestano zvoní telefon; Rudi sve-tuje, predlaga, komentira. Vprašam ga, ali je tempo dela vedno tako hiter.

"Največ dela imamo v pomladanskih mesecih, ko imamo na elektrarniških napravah redne letne remonte. Ne gre za to, da bi se bali dela; bojimo pa se problemov, ki nastanejo takrat, ko iznenada odpove tisti del naprave, ki se drugače pokvari zelo redko. Take okvare namreč ne moremo planirati, zato tudi rezervnih delov nimamo v zalogi. Razumljivo je, da namesto dolgotrajnega in kompliciranega postopka pri uvozu ubere-mo drugo pot: sami izdelamo nadomestni del, kar pa skoraj vedno terja ogromno dodatnega dela, znanja in iznajdljivosti naših delavcev, čeprav ..."

"Čeprav ..., kaj," se ne morem zadržati, da se ne bi oglašil. "... čeprav za to niti približno niso ustrezno nagrajeni. Kar premisliva, koliko je lahko osebni dohodek v višini od 4 500 do 5 000 dinarjev mesečno spod buden za naše kovinostругarje, ko pa že marsikdo brez vsake izobrazbe zasluži več kot naš kvalificirani delavec! Sicer pa smo se o nagrajevanju pri nas že veliko pogovarjali in po remontu, ko bodo imeli fantje več časa, se bomo morali tudi dokončno pogovoriti."

Sedaj nekaj časa oba molčiva. Ker pa vidim, da se Zaljuberšek nekajkrat presede na stolu in končno pogleda še na uro, mi ne preostane drugega, kot postaviti še tisto zadnje, "železno" vprašanje, ki spremlja vsak naš razgovor; namreč, česa se v življenju najraje spomni.

Dolgo časa je tiho, potem pa le spregovori.

"Nič takega ni, kar bi bilo posebno zanimivo ... Včasih, ko hodim ob vznožju IV. faze, se mi pred očmi pojavi slika reke Pake, ki je še pred nedavnim tekla na tem mestu ... Spomnim se tudi majhne hidroelektrarne, ki je stala prav tam, kjer je danes glavni vhod v naše elektrarne ... Ko se peljem domov in v Pesju prečkam železniško progo, se spominjam, kako smo se s sodelavci na smučkah vozili med tiri na delo in

nazaj ... Največkrat pa se spomnim na Škale, kjer je tekla moja zibelka in kjer sedaj kraljuje le še velikan-sko jezero.

Takrat se spomnim tudi na svojih pet križev in nič čudnega se mi ne zdi, da bom letos dopolnil že tri-deset let delovne dobe ..."

- bo -

Jože OVNIK, kovinar in likovnik; zaposlen v Plastiki

Od 21. do 26. maja je bila v počastitev meseca mladosti v sejni sobi delovne organizacije Plastika razstava perorisb in grafik, s katero se je sodelavcem prvič predstavil mladi likovnik Jože OVNIK, ki v tej delovni organizaciji opravlja naloge vodje lancerske službe.

Jože Ovnik se je rodil 14. junija 1955 v Trbovljah, v rudarski družini. Zgodnje otroštvo je preživel še v Trbovljah, ko pa je njegov oče za boljšim zaslužkom, še bolj pa zaradi ustrežnejših stanovanjskih razmer, prišel leta 1957 v Velenje, sta Trbovlje zapustila tudi mati in mali Jožek. Osnovno šolo je obiskoval v Velenju, prav tako pa tudi triletno poklicno šolo. Leta 1974 je namreč po treh letih šolanja v Rudarskem šolskem centru v Velenju postal kvalificirani orodjar. Še isto leto pa je odšel v enote jugoslovanske vojne mornarice, od koder se je 1976. leta vrnil s činom deseterja.

Nekaj dni po vrnitvi se je zaposlil v temeljni organizaciji REK Velenje "Plastika in zaščitna sredstva" - kakor je tedaj bila organizirana današnja delovna organizacija Plastika - in sicer kot kvalificirani orodjar. Od začetka letošnjega leta pa v temeljni organizaciji Plastike "Kovinski izdelki in galanterija" opravlja naloge vodje lancerske službe. Ob delu se še šola na strojni tehnični šoli pri RŠC v Velenju. Zadnje dni letošnjega maja se je poročil, z ženo pa živita pri njegovih starših v Velenju.

O njegovem likovnem ustvarjanju pa nekaj pove tale razgovor.

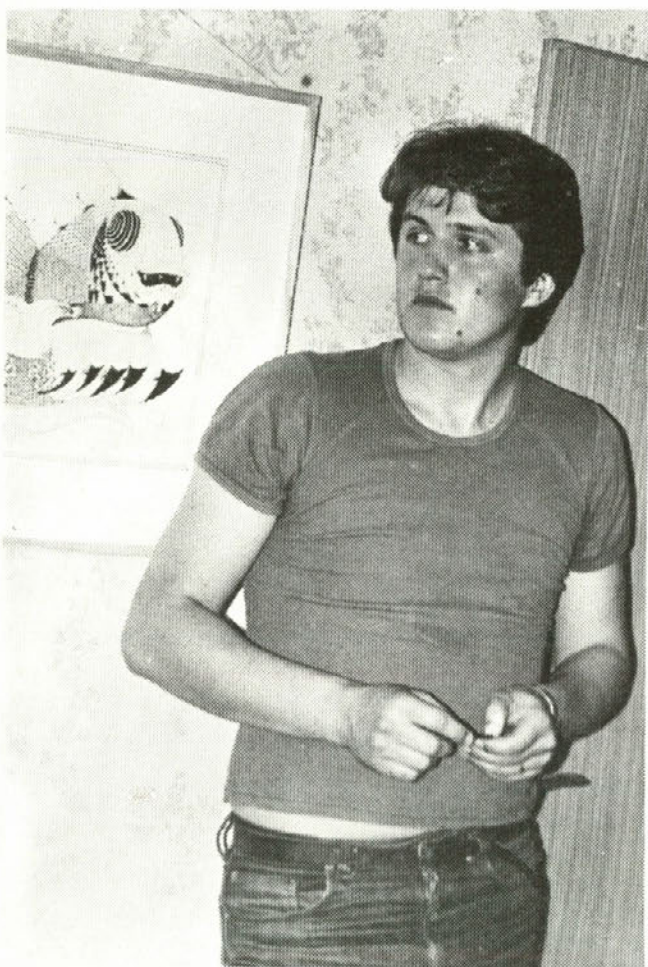
Rudar: Če sodimo, da je roka orodjarja bolj vajena trdih del, se nam zdi nekoliko nenavadno, da si se spoprijel s tako občutljivima umetniškima izraznima načinoma, kot sta perorisba in grafika ... Kaj te je spodbudilo za to zvrst likovne ustvarjalnosti?

Ovnik: Mislim, da moram odgovoriti najprej na drugi del zastavljenega vprašanja ... Začel sem - tako kot mnogi moji vrstniki - s packanjem po pločnikih, pozneje z risanjem na steklo, še pozneje pa v osnovni šoli pri likovnem pouku.

Zanimiv je pravzaprav spomin na moje likovno ustvarjanje v osnovni šoli ... Profesor Lojze Zavolovšek, akademski slikar, me ni maral, se mi zdi. Že takrat

sem bil namreč zaljubljen v gladke izrazne linije, on pa je dvomil v njihovo sporočilno moč.

No, po osnovni šoli sem s prav dobrim uspehom opravil sprejemne izpite na šoli za oblikovanje v Ljubljani, sprejet pa potem le nisem bil ... Pisali so mi, da se je na šolo vpisalo preveč ljubljanskih dijakov z boljšim učnim uspehom od mojega, da nimajo več prostih mest v dijaški h domovih in podobno. To me je po eni strani močno potrl o, po drugi strani pa sem za likovno ustvarjanje dobil še večjo voljo. Seveda s šolo za oblikovanje ni bilo nič. Ostal sem v Velenju, skočil čez cesto in po treh letih sem iz Rudarskega šolskega centra prinesel spričevalo kvalificiranega orodjarja. Risal pa sem ves čas šolanja in mislim, da tudi iz dneva v dan več ...

"Že v osnovni šoli sem bil zaljubljen v gladke izrazne linije."

In še na prvi del vprašanja dolgujem odgovor ... So-dim, da ni pomembna zvrst likovne ustvarjalnosti. Pomembno se mi zdi edinole to, kaj človek čuti in kako bo to povedal. Prav lahko bi tudi kiparil, vendar meni pač najbolj ustrežata perorisba in grafika.

Rudar: Omenil si, da je najbolj pomembno, kaj čutiš, da moraš povedati, in da je šele na drugem mestu vprašanje, kako boš to povedal. Nedvomno je sedaj

pravi trenutek za razkritje vsebin, ki najbolj pogosto privabijo tvojo pozornost. Zato je prav, če to priložnost izrabiš!

Ovnik: Nesporno je res, da danes živimo zelo dinamično življenje, pri tem pa pozabljamo na naravo, ki nas obkroža. Še včerajšnji jasen prehod med mestom in vasjo je s širjenjem mest in njihovo - velikokrat ne najbolj domiselno urbanizacijo - zameglil te prehode. Tja, kamor smo se pred leti še lahko podali na sprehod, danes ne moremo več zaradi novih zgradb in cest pa asfaltiranih igrišč ... Vse manj ostaja prostora, kjer bi se noga lahko počila v travi, oči pa v njeni zeleni barvi. Pri tem je najbolj tragično to, da ljudje niti nimajo več želje, da bi se sprehodili, zato pa tudi ne vidi jo, kako malo je ostalo od neskažene narave, sem in tja seveda preberejo o onesnaženju voda, o strupenih plinih, ki jih industrija dan na dan bruhva v zrak - berejo o ekoloških pojavih, ki jim botruje človeška nepazljivost; da ne rečem brezbržnost, ki je že davno postala vsakdanji pojav v našem življenju.

Ravno ekologija, ki se tiče odnosa zunanjega okolja do živali in rastlin, je najpogostejša vsebina mojih likovnih upodobitev. Še zlasti živali v vsej svoji neprilagodljivosti so teme mojih risb. Od tod tudi naslovi: "Enaindvajseto in dvaindvajseto stoletje", "Siamske dvojčice", "Bik v podobi ribe", "Želva v podobi jelena" ...

Torej ta izrojenost, ta popačenost - poslabšanje telesne naravne lastnosti organizmov, ki je plod človeške brezbržnosti, najbolj pogosto pri vablja mojo pozornost.

Rudar: V delovni organizaciji Plastika so tvoji sodelavci lepo sprejeli razstavljenе perorisbe in grafike. In to kljub temu, da tako imenovana figuralna abstraktnost v tvojih risbah, ki poenostavljeno pomeni risanje prisposodob brez upodabljanja predmetov - blago rečeno - ni "najmočnejša stran" poprečnega ljubitelja likovne umetnosti; kaj šele precej naključnega obiskovalca likovnih razstav. Zato smo nekoliko začudeni nad ugodnimi mnenji okolja, v katerem si razstavljal. Mar tebe ta odziv ni presenetil?

Ovnik: Niti ne. V začetku sem se res nekoliko bal, da sodelavci ne bodo razumeli mojih slik, vendar sem kasneje ugotovil, da večina izmed njih zna presenetljivo dobro opazovati. Še bolj pa "čitati" simbole, ki so značilni za posamezne prisposodbe, seveda pa sem moral tu in tam kakšno idejo tudi pojasniti. Poleg tega me preseneča tudi to, da delavci z najnižjo izobrazbo razstave niso samo opazovali in kvaliteto slik komentirali z ocenami, kot sta "to je dobro", "to pa ni", ampak so si pri zadevali spoznati sporočilo. Prav vesel sem bil, ko sem ugotavljal, da je imelo veliko obiskovalcev podoben ali enak odnos do obravnavane problematike kot jaz. V vsem tem vidim tisti kvalitetni premik, ki zanika trditve, da poprečnega delavca ne zanima likovna ustvarjalnost in da ga ne zanimajo kulturne dobrine na splošno.

Temu bi dodal še svoje prepričanje, da delavci radi se žejo po kulturnih dobrinah, če je čas, kraj in prostor

pri meren njihovim navadam in možnostim. Eno je po mojem mišljenju zanesljivo res: poprečnemu poznavalcu kulturnih dobrin je treba te dati na vpogled v okolju, kjer se počuti domačega.

V mnogih delovnih organizacijah že dalj časa prakticirajo, da v skupne prostore vabijo najrazličnejše kulturnoumetniške skupine, prirejajo razstave in organizirajo debatna srečanja na teme iz kulturnega življenja. S takim načinom približevanja kulture delavcem šele lahko ugotovljamo, kakšen je njihov odnos do kulturnih dobrin; ne pa da sodimo njihov interes po množičnosti obiska kulturnih prireditev v gledališčih, v likovnih salonih in v drugih, izključno za ta namen urejenih prostorih. Seveda pa bi bilo potrebno, da za obvladanje tega področja čimprej zaposlimo profesionalnega kulturnega animatorja, ki bo strokovno zastavil dolgoročnejšo politiko, in ne kot sedaj, ko že tako redke prireditve bolj ali manj posrečeno načrtuje sindikat.

Rudar: Čeprav si pravkar delno odgovoril že na naše naslednje vprašanje, ne bo odveč, če poveš še kaj ... Kaj praviš, ali držijo trditve nekaterih poznavalcev razmer v slovenskem kulturnem prostoru, da nadaljnji razvoj kulture vodi v slepo?

Ovnik: Slišal sem za te trditve, mislim pa, da so neutemeljene. Kultura ni nekaj, kar nastaja izven našega življenja, neodvisno od njega, ampak ga s svojim bistvom spremlja na vsakem koraku. Tako ga enkrat opisuje, drugič biča, tretjič spet se iz njega ponorčuje, sem in tja pa si nam prizadeva pokazati tudi to, kakšni bomo jutri in kakšno bo jutri naše življenje.

Bolj kot kultura, so v krizi njeni uporabniki. Samo svoje izkušnje bom opisal ...

Na začetku pogovora sem že povedal, da rišem od mladih nog. Risbe sem večkrat vtaknil pod pazduho, hodil od stanovanja do stanovanja in jih prodajal. Tega nisem počenjal zaradi denarja, ampak zaradi stika z ljudmi in njihovega mišljenja o slikah. Kaj vse sem doživel... Nekateri so me enostavno nagnali, drugi spet so govorili, da imajo slik že polno hišo ali stanovanje, tretji so trdili, da nimajo denarja, in četrti - no, četrti so katero izmed slik celo kupili.

Na teh "pohodih" od vrat do vrat sem naletel predvsem na dva zaskrbljujoča pojava, ki sta bila v moji mladostni neizkušenosti še nova.

Doumel sem namreč, da osebni standard pomeni prvi in največji izdatek v družinskem proračunu. Ljudje grabijo, grabijo, potem pa živijo v tem svojem "kraljestvu", čeprav nemalokrat tudi na kredit, in si domišljajo, kako srečni so, ker imajo več kot sosedi. In takih snobov sem srečal zelo veliko. Zato jaz v tem nikoli potešenem pridobitništvu vidim pretnjo umetnosti. Pa ne gre sedaj samo za moje slike, da se razumemo. Gre za odnos do umetnosti, ki v teh načičkanih stanovanjih ni našla prostora. Ljudje v svoji puhoglavi nečimrnosti pozabljajo, da zaprti med štiri stene in obkroženi z navideznim ugodjem, izgubljajo stik z drugimi ljudmi, da se odtujujejo - velikokrat celo

sami sebi.

Drug problem spet zadeva pojav snobizma ... Zamislite si, da se ustavim pred hišnimi vrati, pozvonim, in ko domačin odpre vrata, se predstavim: "Sem Jože Ovnik, učenec Rudarskega šolskega centra v Velenju, v prostem času pa se ukvarjam s perorisbami in grafikami. Nekaj slik imam za prodajo in zato sem se oglasil tudi pri vas."

... Tako kot v prvem primeru, so se me nekateri bolj ali manj vljudno otresli, drugi pa so me povabili, naj vstopim. In medtem ko so si ogledovali moje risbe, sem se oziral po stenah stanovanja in videl: tu visi

Polde ROBER iz temeljne organizacije RLV "Jama Škale" pri ustvarjanju lesene skulpture s simboličnim imenom "SNIDE-NJE", v likovni koloniji v Vidmu ob Ščavnici. Ta tradicionalna kolonija likovnikov je letos s svojim delom začela 1. junija in ga končala 10. junija, potekala pa je v znamenju 60-letnice KPJ (ZKJ), Skoja in revolucionarnih sindikatov.

Delavcu in likovniku Poldetu Roberju je sodelovanje v koloniji omogočila njegova temeljna organizacija.

Jakijeva slika, tam Groharjeva pa spet Jakijeva in še kakšno reprodukcijo manj znanega slikarja je bilo videti ... In nič nisem prodal; bodisi zaradi tega, ker sem za svoje slike hotel samo nekaj starih tisočakov, ali pa - kar je še značilnejše - zato, ker sem bil brez IMENA!

Če s takimi izhodišči naši ljudje kupujejo kulturne dobrine - in v tone dvomim, vsaj pri večini ne - potem v naši kulturni osveščenosti res ni vse postavljeno na pravo mesto.

Rudar: Kakšni so tvoji načrti? Kje bomo lahko prihodnjič videli tvoje slike?

Ovnik: Seveda nameravam še naprej risati; tako dolgo dokler bom čutil, da imam kaj povedati. Razstavljal pa v Velenju in njegovi okolici verjetno ne bom. In ne zato, ker bi ne želel, ampak zato, ker so že tako skromni prostori praviloma rezervirani za izvrstnejše razstavljalce od nas - samoukov. Kdo ve, zakaj pristojne ustanove in posamezniki tako zelo vztrajajo pri razstavljanju del, ki so podpisana z bolj ali manj zvenečimi akademskimi imeni?

Zaenkrat bom poizkusil najti prostor za razstavo svojih slik v enem izmed slovenskih zdravilišč, obenem pa si bom še naprej prizadeval vsaj malo odpreti tako hermetično zaprta vrata domačih razstavnih prostorov.

- bo -

PRIHODNJIČ NADALJEVANJE!

Prireditve ob letošnjem 3. juliju, dnevnu rudarjev in prazniku naše sestavljene organizacije

Petek, 29. junij

OB 18. URI V "DELAVSKEM KLUBU" V VELENJU

Sprejem upokojenih delavcev delovnih organizacij in delovnih skupnosti SOZD REK Velenje po lanskem 3. juliju

OB 19. URI V "DELAVSKEM KLUBU"

Odprtje 7-dnevne razstave grafik, oljnih slik in plitkih lignitorezov Jerneja KREŽETA, upokojenega rudarja in likovnika iz Trbovelj

Sobota, 30. junij

OB 9. URI V "KAVARNI REK VELENJE" V VELENJU

Šahovski turnir

DOPOLDNE IN POPOLDNE NA "ROKOMETNEM IGRIŠČU
OB VELENJSKEM JEZERU"

Prvi del rokometnega turnirja ženskih reprezentanc LABINA, ZENICE, ZAGORJA ob Savi in VELENJA

Če bo slabo vreme, bo tekmovanje v Rdeči dvorani v Velenju.

OB 18.30 PRED "DOMOM KULTURE V VELENJU"

Koncert "Rudarske godbe"

Nedelja, 1. julij

DOPOLDNE IN POPOLDNE NA "ROKOMETNEM IGRIŠČU
OB VELENJSKEM JEZERU"

Drugi del rokometnega turnirja ženskih reprezentanc LABINA, ZENICE, ZAGORJA ob Savi in VELENJA

Če bo slabo vreme, bo tekmovanje v Rdeči dvorani.

OB 9. URI NA "ROKOMETNEM IGRIŠČU V ŠOŠTANJU"

Mednarodni rokometni turnir

OB 17. URI V "RDEČI DVORANI"

Odbojgarski turnir

Ponedeljek, 2. julij

OB 17. URI V "DOMU KULTURE V VELENJU"

Slavnostna seja delavskega sveta naše sestavljene organizacije, na kateri bo potekalo podeljevanje priznanj in simboličnih daril našim delovnim jubilarantom in jamskim reševalcem

Torek, 3. julij - dan rudarjev

OB 5. URI V "VELENJU IN SOSTANJU"

Budnica

OB 7. URI NA "TITOVEM TRGU V VELENJU"

Zbor in pričetek parade po mestnih ulicah

OB 8. URI NA "KOTALKALIŠČU V VELENJU"

Začetek osrednje proslave rudarskega praznika in praznika naše sestavljene organizacije s "skokom čez kožo"

OB 11. URI NA "GRAŠKI GORI"

Odkritje spomenika borcem XIV. divizije in nato tradicionalni tretjejuljski piknik s prosto zabavo in plesom.

Za prevoz na Graško goro in nazaj bo naša delovna organizacija Avtopark organizirala krožne vožnje avtobusov ... Avtobusi se bodo ustavljali na vseh avtobusnih postajališčih naše sestavljene organizacije v Velenju in Šoštanju.

Če bo slabo vreme, bo običajna tretjejuljska zabava s pogostitvijo v Rdeči dvorani.

Še to!

Bloke za pogostitev 3. julija bodo dobitniki blokov, ki se ne bodo udeležili piknika na Graški gori (če bo ta pogostitev na Graški gori, seveda) - lahko izkoristili popoldne 3. julija v našem obratu družbene prehrane ob Kidričevi cesti v Velenju.

Srečno!

Odbor za pripravo praznovanja 3. julija in uredništvo

ODŠLI V POKOJ

Adolf ZALOKAR, upokojen 11. julija 1978

Rojen 8. junija 1922 na Ostrožnem. Poročen s Frideriko, rojeno Gostinčar.

Od 1. avgusta 1966 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot rudarski nadzornik v bivši Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo in transport. Od leta 1977 do upokojitve pa je delal v temeljni organizaciji Jamski transport.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Karl STRNIŠNIK,
upokojen 31. julija 1978

Rojen 7. julija 1928
v Brunssunu v Holandiji. Poročen s Tilčko, rojeno Filipančič.

Od 1. septembra 1974 je neprekinjeno delal v RLV; predtem pa več let (od leta 1965 do leta 1974) pri RŠC Velenje.

V RLV se je zaposlil kot kvalificirani kopač v Jami Škale. Leta 1977 je bil premeščen k Jamski mehanizaciji, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let dela v jami.

Opomba

Notice o drugih naših lansko leto upokojenih delavcih smo objavili že v lanskih številkah "Rudarja".

Uredništvo

Odšli v pokoj v letošnjem letu

Stanislav DOBOVIČNIK,
upokojen 22. januarja

Rojen 4. aprila 1929
v Parožu pri Dobrni. Poročen z Marijo, rojeno Kamšak.

Od 15. avgusta 1957 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v bivšem Zuna-

njem obratu. Leta 1958 je bil premeščen v bivšo Jamo vzhod, leta 1971 pa v bivšo Jamo zahod - zdaj obedve dela Jame Preloge - kjer je delal vse do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega, leta 1965 pa še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Alojz PISANEC,
upokojen 7. februarja

Rojen 8. junija 1930
v Soteskem blizu Šmarja pri Jelšah. Poročen s Katarino, rojeno Krizmanič.

Od 17. februarja 1972 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v Jamskih gradnjah, leta 1975 je bil premeščen v delovno skupnost RLV "Kopalnica", kjer je delal vse do upokojitve.

Vlado ŠULIGOJ,
upokojen 24. februarja

Rojen 18. aprila 1926
v Šentilju pri Mislinji. Poročen z Marijo, rojeno Rednak.

Od 2. novembra 1951 je neprekinjeno delal v RLV; prej pa že od 25. oktobra 1948 do 19. oktobra 1950. Zaposlil se je kot polkvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1977 je bil premeščen v delovno skupnost Zračenje, kjer je delal vse do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za kvalificiranega kopača, leta 1968 pa še za kvalificiranega cirkularista.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let jamskega dela.

Jože AVBERŠEK,
upokojen 28. februarja

Rojen 19. februarja 1928
v Lipju pri Velenju. Poročen s Cecilijo, rojeno Videmšek.

Od 5. marca 1951 je neprekinjeno delal v RLV; prej pa že od 10. oktobra 1946 do 19. oktobra 1948. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v bivši Jami vzhod, kjer je delal vse do upokojitve.

Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega, leta 1957 pa še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let dela v jami.

Valentin DOLINŠEK,
upokojen 28. februarja

Rojen 8. decembra 1918
v Lazah pri Velenju. Poročen
z Angelo, rojeno Sevčnikar.

Od 9. julija 1945 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani tesar v mizarski delavnici bivšega Zunanjega obrata, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za 20 let vestnega in vztrajnega dela in dobitnik zlate značke za 30 let dela v delovni organizaciji.

Aktivni udeleženelec NOV od 25. oktobra 1944 do konca vojne.

Ivan GLUŠIČ,
upokojen 28. februarja

Rojen 28. oktobra 1925
v Topolšici. Poročen
z Ano, rojeno Rajh.

Od 1. maja 1974 je neprekinjeno delal v RLV; z nekaj krajšimi prekinitvami pa že od 1941. leta. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec pri Jamskem transportu v jami Škale, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let dela v jami.

Milovan JURČIČ,
upokojen 28. februarja

Rojen 31. januarja 1922
v Jurčičih. Poročen
z Angelo, rojeno Prosenjak.

Od 25. oktobra 1949 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot polkvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1960 je bil premeščen v Rudarski šolski center Velenje, leta 1964 nazaj v bivšo Jamo vzhod, leta 1968 v bivšo Jamo zahod in leta 1974 v Jamsko mehanizacijo, kjer je delal vse do upokojitve.

Leta 1957 je opravil izpit za kvalificiranega kopača, leta 1972 pa še za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let dela v jami.

Franc KOLAR,
upokojen 28. februarja

Rojen 1. januarja 1932
v Grižah pri Žalcu. Poročen
z Veroniko, rojeno Krejan.

Od 17. avgusta 1966 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1976 je bil premeščen v bivši Steber 8 - zdaj Jama Pesje, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let dela v jami.

Ruža MASTNAK,
upokojena 28. februarja

Rojena 15. julija 1923
v Sremski Mitrovici.

Mati štirih otrok: leta 1948 rojenega Marjana, leta 1954 rojene Marjetice, leta 1960 rojene Slavice in leta 1966 rojenega Primoža.

Od 6. julija 1954 je neprekinjeno delala v RLV. Zaposlila se je v bivših Zunanjih obratih, kjer je opravljala celo vrsto del - čistilke, delavke pri prebiranju premoga v klasirnici, rudniške kurirke in nazadnje perice v pralnici današnje delovne skupnosti RLV "Kopalnica".

Nagrajena in dobitnica diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ponkracij PEČNIK,
upokojen 28. februarja

Rojen 30. septembra 1926
v Zg. Ponikvi pri Žalcu. Poročen
z Marjano, rojeno Lahovnik.

Od 1. marca 1951 je neprekinjeno delal v RLV; prej pa že od 16. januarja 1949 do 13. septembra 1950. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo in transport kot tirničar in to delo opravljal vse do upokojitve.

Leta 1954 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let dela v jami.

Karel SENČAR,
upokojen 28. februarja

Rojen 10. oktobra 1929
v Holandiji. Poročen s Štefko,
rojeno Ogrič.

Od 30. julija 1966 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v bivši Jami vzhod, leta 1967 pa je bil premeščen v Jamske gradnje, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let dela v jami.

Gregor ŠKRUBEJ,
upokojen 28. februarja

Rojen 6. februarja 1922
v Ljubnem. Poročen
s Terezijo, rojeno Drev.

Od 25. januarja 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v bivši Steber 8 - zdaj Jama Pesje, kjer je delal vse do upokojitve.

Let a 1965 je opravil izpit za polkvalificiranega, leta 1973 pa še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc SKRLOVNIK,
upokojen 28. februarja

Rojen 24. marca 1929
v Škalah. Poročen
z Marijo, rojeno Krt.

Od 17. avgusta 1953 je neprekinjeno delal v RLV; prej pa že od leta 1946. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v bivši Jami vzhod - Priprave, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let jamskega dela.

Franc VERDEV,
upokojen 28. februarja

Rojen 12. januarja 1923
v Ponikvi. Poročen
z Ano, rojeno Vrabič.

Od 1. junija 1974 je neprekinjeno delal v RLV; prej pa že od 1. julija 1952 do 8. februarja 1970, ko je bil premeščen v Rudarski šolski center Velenje. Zaposlil se je kot poslovođa v jami Škale, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let jamskega dela.

Ana ŠKOFLEK,
upokojena 28. februarja

Rojena 30. junija 1923
v Babni reki.

Mati štirih otrok: leta 1946 rojene Anice, leta 1948 rojenega Ivana, leta 1953 rojenega Milana in leta 1955 rojenega Slavka.

Od 9. junija 1975 je neprekinjeno delala v RLV; prej pa že od 11. marca 1960 do 1. februarja 1969, ko je bila premeščen v Rudarski šolski center Velenje. Zaposlila se je kot čistilka na Jašku Škale, kjer je delala vse do upokojitve.

Karel VREČAR,
upokojen 28. februarja

Rojen 22. oktobra 1926
v Moravcih. Poročen
z Marijo, rojeno Vrtačnik.

Od 21. februarja 1950 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v bivši Jami zahod. Leta 1977 je bil premeščen v delovno skupnost Zračenje, kjer je delal vse do upokojitve.

Let a 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1963 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let jamskega dela.

Viktor TOMIC,
upokojen 8. marca

Rojen 28. julija 1930
v Lokovici pri Šoštanju.

Od 13. julija 1953 je neprekinjeno delal v RLV; prej pa že od 13. januarja 1947 do 5. oktobra 1951. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1960 je bil premeščen v bivšo Jamo zahod, leta 1977 pa v delovno skupnost RLV "Zračenje", kjer je delal do upokojitve.

Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1960 za kvalificiranega kopača in leta 1965 še izpit za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let jamskega dela.

Alojzija GRADIŠNIK,
upokojena 31. marca

Rojena 18. aprila 1923
v Ljubljani.

Mati enega otroka - leta 1947 rojenega Rudija.

Od 15. julija 1948 je neprekinjeno delala pri RLV. Zaposlila se je kot čistilka v bivšem Zunanjem obratu in to delo opravljala do upokojitve; nazadnje v skupnih službah SOZD REK Velenje.

Nagrajena in dobitnica diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Jože KOTNIK,
upokojen 31. marca

Rojen 2. februarja 1927
v Najtinu pri Mariboru.
Poročen z Nežko, rojeno Jecl.

Od 2. marca 1953 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v bivši Jami vzhod, leta 1970 je bil premeščen v bivši Zunanji obrat in leta 1978 v delovno skupnost RLV "Kopalnica", kjer je delal vse do upokojitve.

Leta 1953 je opravil izpit za kvalificiranega kopača in leta 1963 še izpit za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Jože LAH,
upokojen 31. marca

Rojen 11. marca 1928
v Ravni reki. Poročen
z Ano, rojeno Knez.

Od 5. junija 1950 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1967 je bil premeščen v bivšo Jamo zahod, leta 1975 v bivšo temeljno organizacijo RLV "Storitve" in leta 1977 v delovno skupnost RLV "Zračenje", kjer je delal do upokojitve.

Leta 1950 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1954 za kvalificiranega kopača in leta 1957 še izpit za rudarskega nadzornika.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let dela v jami.

Štefan MOHORKO,
upokojen 31. marca

Rojen 15. decembra 1928
v Dežnem pri Slovenski Bistrici.
Poročen z Julijano, rojeno Praznik.

Od 23. julija 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1962 je bil premeščen k jamski mehanizaciji, kjer je delal vse do upokojitve.

Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1961 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let dela v jami.

Franc PEČEČNIK,
upokojen 31. marca

Rojen 26. novembra 1931
v Plešivcu pri Velenju. Poročen
s Štefko, rojeno Ježovnik.

Od 14. oktobra 1953 je neprekinjeno delal v RLV; prej pa že od 2. septembra 1946 do 4. oktobra 1951. Zaposlil se je kot polkvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1969 je bil premeščen v bivšo Jamo zahod, leta 1972 na čelo OMKT, leta 1973 nazaj v Jamo zahod, leta 1977 v bivši Steber 8, nato - še istega leta - v Jamo Preloge, leta 1978 v Jamo Pesje in leta 1979 nazaj v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let jamskega dela.

Janez SCHWEIGER,
upokojen 31. marca

Rojen 14. julija 1928
v Veliki Lahinji pri Črnomlju.
Poročen z Anico, rojeno Tanšek.

Od 14. maja 1955 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot polkvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1969 je bil premeščen v bivšo Jamo zahod, leta 1970 nazaj v bivšo Jamo vzhod, leta 1972 na čelo OMKT, leta 1973 pa najprej v bivšo Jamo vzhod, nato v bivši Steber 8 - sedaj Jama Pesje, kjer je delal vse do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan SEVČNIKAR,
upokojen 31. marca

Rojen 10. decembra 1927
v Andražu pri Polzeli. Poročen
z Marijo, rojeno Ferarič.

Od 7. junija 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1966 je bil premeščen v Jamske gradnje, kjer je delal vse do upokojitve.

Leta 1957 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1958 za kvalificiranega kopača in leta 1961 še izpit za rudarskega nadzornika.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in odlikovan z redom dela.

Aktivni udeleženec NOV od 10. decembra 1944 dalje in dobitnik medalje zaslug za narod.

Franc VERDEL,
upokojen 31. marca

Rojen 6. decembra 1921
v Mariji Reki pri Žalcu.
Poročen z Marijo, rojeno Ocvirk.

Od 8. avgusta 1966 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Pripravah, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno de-

lo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let jamskega dela.

Josip VOGLAR,
upokojen 31. marca

Rojen 7. marca 1927
v Ptujju. Poročen
s Štefko, rojeno Kukovič.

Od 23. maja 1951 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v bivšo temeljno organizacijo RLV "Storitve" in še isto leta v temeljno organizacijo RLV "Zračenje", kjer je delal do upokojitve.

Leta 1965 je opravil izpit za rudarskega nadzornika.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Avqust PIRNAT,
upokojen 3. aprila

Rojen 27. julija 1928
v Škalah pri Velenju. Poročen
z Marijo, rojeno Pečecnik.

Od 3. septembra 1958 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani tesar v bivšem Zunanjem obratu. Leta 1961 je bil premeščen v bivšo Jamo zahod, še istega leta v Jamo vzhod in leta 1977 v bivši Steber 8, zdaj Jama Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1965 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Aktivni udeleženec NOV od novembra 1944 dalje in dobitnik medalje za hrabrost.

Alojz AČMAN,
upokojen 4. aprila

Rojen 9. maja 1928
v Belih vodah pri Šoštanjju.
Poročen z Nežo, rojeno Plazl.

Od 26. septembra 1953 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1969 je bil premeščen v bivšo Jamo zahod in leta 1974 v Priprave, kjer je delal vse do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1973 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let jamskega dela.

Stanislav AČKO,
upokojen 10. aprila

Rojen 12. maja 1923
v Smartnem na Pohorju. Poročen
z Bernardo, rojeno Kolačko.

Od 8. aprila 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Priprave in leta 1978 v Kopalnico, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Karel GRIL,
upokojen 10. aprila

Rojen 2. oktobra 1918
na Dobrni. Poročen z
Marico, rojeno Avberšek.

Od 1. maja 1961 je neprekinjeno delal pri RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani pek v Delavskem klubu. Leta 1961 je bil premeščen v počitniški dom v Fiesi, kjer je opravljal dela upravnika doma. Leta 1965 pa je prišel nazaj v Velenje in delal do upokojitve kot skladiščnik v temeljni organizaciji "Družbena prehrana in gostinstvo" - zdaj delovna skupnost "Družbeni standard".

Vinko ZAPUŠEK,
upokojen 17. aprila

Rojen 11. decembra 1926
v Lokovici pri Velenju. Poročen
z Rozalijo, rojeno Škruba.

Od 1. januarja 1967 do upokojitve je neprekinjeno delal v TE Šoštanj.

Mirko ZAJC, upokojen 23. aprila

Rojen 3. avgusta 1926 v Ljubljani.
Poročen z Terezijo, rojeno Pusovnik.

Vse od 16. marca 1956 do upokojitve je neprekinjeno delal v TE Šoštanj. Zaposlil se je kot kvalificirani vodovodni inštalater.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan BERLAK,
upokojen 30. aprila

Rojen 30. avgusta 1930
v Hrastniku. Poročen
z Jožefo, rojeno Mirtelj.

Od 8. decembra 1959 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v bivši Jami zahod. Leta 1975 je bil premeščen v Priprave in še istega leta nazaj v Jamo zahod - sedaj jama Preloge, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let jamskega dela.

Martin SOVINEK, upokojen 30. aprila

Rojen 20. oktobra 1924
v Paki pri Velenju. Poročen
z Marijo, rojeno Rogovnik.

Od 1. junija 1974 je neprekinjeno delal v RLV, prej pa v RŠC Velenje. Pri RLV se je zaposlil kot rudarski nadzornik v Jami Škale. Leta 1977 je bil premeščen v Zračenje, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dobitnik zlate značke za 25 let jamskega dela.

Branko BROZ,
upokojen 5. maja

Rojen 2. januarja 1947
v Krapini. Poročen
s Katarino, rojeno Gardijaš.

Od 10. junija 1969 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v bivši Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Klasirnico in leta 1976 v temeljno organizacijo Plastike "Kovinski izdelki in galanterija", kjer je delal do upokojitve.

Leta 1971 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1973 še za kvalificiranega kopača.

Jože CAVNIK,
upokojen 10. maja

Rojen 27. septembra 1929
v Gaberkah pri Šoštanju.

Od 29. marca 1971 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v bivši Jami vzhod.

Konec leta 1971 je bil premeščen na čelo OMKT in leta 1973 v bivši Steber 8, sedaj Jama Pesje, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc ZAVOLOVŠEK,
upokojen 19. maja

Rojen 15. septembra 1927
v Sentflorjanu pri Velenju.
Poročen s Pavlo, rojeno Plaznik.

Od 5. septembra 1958 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot polkvalificirani tesar v tedanjem gradbenem obratu RLV. Leta 1962 je bil premeščen v bivšo Jamo vzhod, pozneje pa v Priprave, kjer je delal vse do upokojitve.

Leta 1968 je opravil izpit za kvalificiranega cirkularista.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan LAZNIK,
upokojen 21. maja

Rojen 16. oktobra 1931
v Trbovljah. Poročen
z Doro, rojeno Cestnik.

Od 1. junija 1974 je neprekinjeno delal v Jami Škale, prej pa pri RŠC. V RLV se je zaposlil kot nadzornik. Leta 1977 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in odlikovan z medaljo dela s srebrnim vencem in medaljo za vojne zasluge.

Anton LEVAR,
upokojen 21. maja

Rojen 9. februarja 1919
v Bočni pri Mozirju. Poročen
s Cecilijo, rojeno Veber.

Vse od 3. decembra 1956 do upokojitve je neprekinjeno delal v TE Šoštanj. Zaposlil se je kot kvalificirani ključavničar.

Leta 1961 je opravil strokovni izpit za visokokvalificiranega ključavničarja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno de-

lo v delovni organizaciji in odlikovan z redom dela, medaljo zaslug za narod in medaljo dela.

Po podatkih iz kadrovske evidence in oddelka za socialno zavarovanje v kadrovsko-socialnem sektorju skupnih služb SOZD REK Velenje - Romana JEZERNIK in Vesna KORES!

Alojz Sevšek - Tinče

O ŽELJAH IN SREČI

Cloveške želje so nekaj čudovitega. Ze zato, ker so tako različne! Povprečen odrasel človek, na primer, ima navadno dve vrsti želja ... Ene, ki se mu lahko uresničijo, in druge, ki plavajo v svetu njegove domišljije in se mu skoraj nikoli ne izpolnijo!

Zelo zanimive so tudi želje otroka. Že v ranem detinstvu, prav tako pa v letih pred šolo, si vroče želi igrati. Kako hrepeni po kaki igračici! Vendar ko jo končno dobi, kmalu začne sitnariti: "Drugo - večjo, lepšo hočem!"

In šola! Večina otrok si želi, da bi že enkrat hodili v šolo. Potem, v letih šolanja, pa spet, da bi šole brž končali in začeli delati. Pri nas si to željo dandanes skoraj vsak lahko tudi uresniči. Ampak spet se vse začne znova ... Po nekaj letih dela - in že prej, kadar pri delu ne gre vse zlahka - si domala vsi na tiho včasih zaželimo: "Oh, ko bi lahko šel že v penzijo!" ... Zlasti tisti, ki imajo težko in odgovorno delo, na to prav radi pomislijo.

Je pa še kup drugih želja, ki spremljajo življenje slehernega človeka. Posebno takrat, ko si ustvarimo družino, jih imamo veliko. Želimo si na primer družinskega stanovanja. Potem dobre opreme za stanovanje. Marsikdo si želi tudi avta. Končno pa si nekateri - in teh je vedno več - želijo lastnega družinskega stanovanja ali hiše.

Željá smo torej zelo bogati. Toda kaj pomenijo vse želje in vse, kar imamo, če ni sreče, za katero pa je glavni pogoj zdravje! ... Res, zdravje je za vsakega najvažnejše - in vsak bi moral najprej misliti na zdravje. Žal pa je resnica drugačna ... Na zdravje začnemo resno misliti šele takrat, ko je prepozno; ko smo ga že izgubili - prej pa glede zdravja nasedamo hudim zmotam. Taka zmotá je, recimo, mišljenje: "Kaj bi tako skrbel za zdravje; če bo me zdelalo, pojdem v invalidsko! ... Invalidsko upokojen ali kot delavec invalid se spet postavim na noge - kot se mnogi invalidi, saj vidim, kako potem še lahko delajo."

Kakšna zabloda! Zakaj ljudje, ki tako mislijo, natančneje ne opazujejo invalidskih upokojencev ali delavcev invalidov v svoji okolici! Če bi jih, bi namreč videli,

da tisto, kar počenjajo, običajno še zdaleč ni delo zdravega človeka ... In kar je najvažnejše: eno je narediti, kar kdo pričakuje od človeka, ali po možnosti še več in boljše - drugo pa je iti kot delovni invalid vsak dan na delo zato, da imaš pač šiht!

Posebno ljudje, ki so bili srečni pri delu, ne morejo prenašati polovičarstva pri delu, ki jim ga "podtakne" bolezen ali izčrpanost. Taki ljudje imajo občutek, kot da bi prosjačili, če ne morejo narediti toliko, kot so bili vajeni. In če jim manjka le nekaj let do starostne upokojitve, je res najboljše, da se takšni delavci invalidsko upokojijo, ker drugače "se žrejo" tako dolgo, da propadejo psihično in fizično.

Seveda pa upokojitev, invalidska ali starostna, ne naredi čudeža. Leta pred upokojitvijo se človek resda od nje veliko nadeja. Misli si, kako lepo bo, ko bo prost in bo lahko šel kamorkoli, se srečaval brez obveznosti z ljudmi in kraji in užival v lepoti narave in običajev, za katere je ob delu le slišal. Vendar po upokojitvi je vse drugače. Vsak zelo hitro spozna, da je najlepše že za njim. Zame, denimo, je to bil čas, ko sta se rodila otroka in ko sem vsak dan doživljal njuno

razposajenost in videl, kako rasteta. Resda sta me včasih tudi zježila, mi zagodla kakšno skoraj neprebravljivo, a ko sem se spomnil svojih "grehov" iz otroštva, sem se hitro ohladil.

Tudi čez čas, ko sta otroka odrašala in odrasla, se ne smem pritoževati. Bilo je lepo, toda bilo bi še lepše, če starši ne bi tako trepetali za srečo in zdravje svojih otrok ... Starši smo resnično čudni: še potem, ko so otroci večji in velikokrat pametnejši od nas, mislimo, da moramo bdeti nad slehernim njihovim korakom. To je prav nenavadno in mnogokrat za otroke tudi škodljivo. Prenekateri mlad človek se zaradi tega preveč naveže na dom. To vem iz osebne izkušnje, ko sem se kot kmečki fant s težkim srcem odpravljal od doma v svet in potem s težavo sprejemal nove navade, običaje in delovne obveznosti.

A kje je že vse to ... Ko si enkrat upokojen, začnejo počasi usihati vsa burnejša čustva in želje in vsa tista ambicioznost, ki človeka žene naprej. Pa pokojnina je majhna; navadno dvakrat manjša, kot je prej bila plača ... In človek si tako vroče želi tega, kar ima navadno najmanj in kar je mlad na vse strani zapravljaval - tistega glavnega za srečo: ZDRAVJA!

Ilustriral Adi Pirtošek

POL ZA ŠALO, POL ZA RES

Čenče

"Žena, to je najsrečnejši dan v mojem življenju! Imeti svoj dom, to je bila vedno moja velika želja, in zdaj se nam je ta želja uresničila!

Za nami je deset let varčevanja in štiri leta garanja... Nič morja, nič novih oblek, nič nove stanovanjske opreme, ampak šlo je! Zdaj nam ostane samo še mesečno odplačevanje. Res je, da je tega zaenkrat toliko, kot smo plačevali mesečne stanarine, toda dom imamo, čeprav skromen. In morda bova zdaj lahko šla na morje in si kupila kako novo obleko.

Marija, kaj ko bi v soboto povabila vse, ki so nam pomagali, da bi se malo povesečili? Morali bi to proslaviti!"

"O, Jože, tudi jaz bi to rada, pa saj vendar veš, da sva porabila ves denar, ko sva urejala staro stanovanje. To naju je veljalo skoraj milijon starih dinarjev... Prej je resda bilo rečeno, da nam bodo pri stanovanjski skupnosti poračunali za novi pod in še nekaj stvari, ki jih nisva bila dolžna obnoviti, a s tem ni bilo nič. Rekli so, da za naš blok ni več denarja; da so ga, kolikor nam ga je šlo, porabili za zunanja popravila bloka.

Zdaj pa bi proslavljali; kako pa? ... Ali naj dam na mi zo srbsko solato in kupljeni ocvrt krompir? Samo to še imam!"

Takrat je pozvonilo. Ko je Jože odprl vrata, je zagle-

dal na pragu miličnika v uniformi, ki ga je ostro ogorčil:

"Ste vi Jože Garonja?"

"Da, jaz sem!" je odgovoril Jože ves presenečen in se začel praskati za levim ušesom, sprašujoč se, kaj to pomeni.

"Tovariš Jože, prijavljeni ste, da ste si na račun podjetja zgradili to hišo!"

Da bi bila stvar še bolj neprijetna, je ravno tedaj vrag prinesel mimo hiše Terezo, sosedo iz bloka, kjer je Jože z družino prej stanoval!

"Pa ravno to žensko, s katero si nismo najbolj na roke, odkar smo pričeli graditi hišo, je moralo prinesiti!" si je mislil Jože, medtem ko se je Tereza, pogledovaje čez ramo, že oddaljevala.

Miličnik se je še nekaj trenutkov resno držal, potem pa se mu je obraz razpotegnil in ni in ni mogel ustaviti smeha.

Ko je Jože videl nasmejani obraz in slišal smeh "moža postave", so se tudi njemu razpotegnila usta in zavpil je:

"Marko! Kako, hudiča, te nisem spoznal? Pa še pošteno si me prestrašil! ... Marija, tisti Marko je prišel, o katerem sem ti toliko pripovedoval!"

Med smehom so odšli v kuhinjo in nato v dnevno sobo, kjer je Jože otrokoma predstavil svojega partizanskega tovariša.

"Ampak še vedno ne razumem, Marko, kako si našel... Jaz sem za teboj dolgo poizvedoval, pa brez uspeha. Sedaj pa se kar naenkrat znajdeš tu, kot bi padel z neba! Toda oprost, ravno zdaj nimamo nič za na mizo! Saj veš, dva dni selitve ..."

"Dobro, dobro, saj imam jaz nekaj v avtu! Pa to splah ni problem ... Veš, pri tukajšnji milici dela moj nekdanji dolgoletni kolega in njega sem prišel obiskat, mi mogrede pa sem zvedel, da tudi ti živiš v tem mestu. Greva najprej k njemu, in to peš, da malo vidim, kaj vse ste tu zgradili!"

In odšla sta na milico. Pot ju je vodila ravno mimo bloka, kjer je Jože prej stanoval.

"Obveščevalna" je že delovala ... Tereza je kot očitivec prihoda miličnika k Garonjevim že praznila svoj živi magnetofonski trak, narejen tako, da je vsakič, ko ga je obrnila, še nekaj dodala - odjemalci njenih čenč pa prav tako ... Zadnji že toliko, da se je razvedelo, da bodo Jožetu zaplenili hišo in da bo zaradi poverbe sedel nekaj let.

Neka Urška je to popestrila še z besedami:

"Prav jim je. Zakaj pa mi nimamo hiše? Vse kar imamo, je nekaj omar oblek, komaj vsaka tri leta novo pohištvo in nov avto pa enkrat na leto na morje, kjer imamo skromen vikend. No, enkrat pozimi še v gore na smučanje, drugega pa nič ... Saj pravim, kdor pošteno in skromno živi, si ne more privoščiti, da bi gradil hišo!"

Minila je kakšna ura, ko so po cesti veselih obrazov šli Jože in oba miličnika. Namenjeni so bili k Jožetu v novi dom. Že ko so bili v restavraciji, pa je Marko rezerviral sobo in naročil prigrizek in pijačo za tri družine. Proslavljal je namreč svojo upokojitev ...

Naslednji dan je Jože, ker ni bil vaje veseljačenja, kar po telefonu zaprosil za dopust in ga kot dober delavec tudi takoj dobil.

Vendar ko je tretji dan zopet prišel na delo, so ga sodelavci začudeno spraševali, kako to, da so ga izpustili.

"Ej, tovariši, to so pa zveze!" jih je zavrnil Jože ... "Meni ne morejo nič!" je še pribil in si kar mislil, kaj vse so obrodile čenče.

Napisal Alojz Sevšek - Tinče

Ilustriral Adi Pirtošek

Nekaj zbranih od vsepovsod

Na radio Erevan (Nekakšen simbol odpora proti zatiranju svobodne misli na Vzhodu - op. ur.) je poslušalec poslal vprašanje, koliko honorirajo vice.

Odgovor uredništva: "Od enega do deset let."

"Tovarišica, vi pa ne tipkate zelo hitro, čeprav ste rekli, da niste začetnica!"

"Saj res nisem začetnica, samo v prejšnji službi mi je vsa leta narekoval šef, ki je močno jecljal."

Kdaj je štajerka popolnoma trezna?

Kadar jo Gorenjec povabi na pijačo.

"Ali si bil pri zdravniku?"

"Sem. Potipal me je, in plačal sem 50 jurjev!"

"Kaj hočeš, tudi zdravniki morajo živeti!"

"Dal mi je zdravila, za katera sem odštel 30 jurjev!"

"Kaj hočeš, tudi farmacevti morajo živeti! Pa so ti zdravila pomagala?"

"Nisem se jih niti dotaknil. Tudi jaz moram živeti!"

SAMOUPRAVLJANJE

- Praviš, da bi rad večjo plačo?

- Seveda, tovariš šef.

- Saj si jo tudi jaz želim, samo ti premalo narediš za oba!

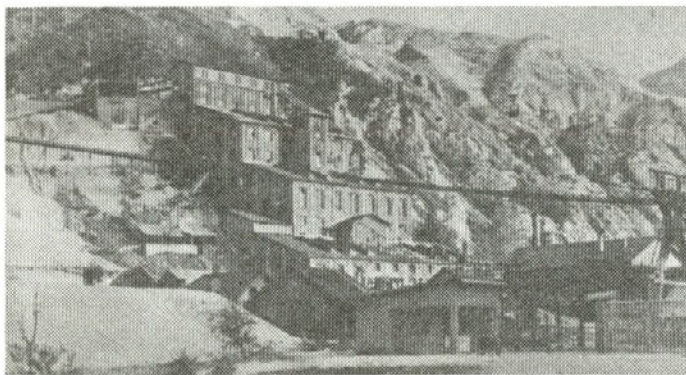
Zbrala Vesna Kores

Zapisa z dveh ekskurzij slušateljev
rudarske nadzorniške šole pri RSC Velenje

Pri mežiških rudarjih

"Že v Črni se tik za hišami dvigajo pečine, ob cesti dol (vzdolž Meže - op. ur.) pa vedno višje pečevje zajema sotesko. Ob zavoju doline se pokažejo glavne naprave mežiškega rudnika. Po nekdanji kmetiji se kraj imenuje ŽERJAV. Tu svinčevo rudo čistijo in talijo. Visoko v breg se dvigajo poslopja izbiralnice. Iz rudniških rogov drsijo vagončki z rudo. Z vrha hriba segajo v dolino stožci jalovine kakor melišča. Strma dolinica za plavžem je brez zelene bilke in napravlja vtis kakor pogorje sredi puščave ..."

Tako je opisal to dolinico, vozlišče podzemskih poti in dela mežiškega rudarja, Francè PLANINA - v svoji knjigi "Slovenija in njeni kraji", ki je izšla pri Pre-

Rudniške naprave v Žerjavu

šernovi družbi leta 1963.

Ta lep in jedrnat opis še vedno drži, vendar ne v celoti ... Skalovje okrog topilnice svinčeve in cinkove rude v Žerjavu počasi zgublja videz "doline smrti". Marsikje je že ozelenelo. In tudi v Mežo se že vrača življenje. Nič več ne teče tako umazano bela in strupena ... Oboje je uspeh zagrizenih in dragih prizadevanj mežiških rudarjev in metalurgov za čistejše in okolju čimmanj škodljivo izkoriščanje rudnega bogastva ob Meži, Topli in drugih rečicah in potokih v tem kotu naše lepe Koroške ... Če bo šlo vse po sreči, čez nekaj let Žerjav ne bo več kalil lepote pokrajine med Uršljo goro in Peco, Meža pa bo zopet tudi v svojem srednjem toku zadobila živ in zdrav lesk, saj so mežiški rudarji vse tja do Prevalj izkopali rov za precejšnje tehnoloških odplak pred iztekom v to našo zares povsem koroško reko.

To so nam prijazni predstavniki mežiškega rudnika in topilnice v Žerjavu povedali že koj ob sprejemu. Med obiskom pa smo se seznanili še z vrsto drugih zani-

mivosti. O rudniku smo zvedeli, da obstaja že lep čas - celih tristo let. Njegova zgodovina se je začela s fužinami. Potem so začeli izkoriščati svinčevo rudo, sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja pa pridobivati še cink. Prej cinka niso pridobivali, zato je v stari jalovini še precej šnja zaloga cinka!

Še precej obetavne so tudi perspektive rudnika. Zaloga svinčeve rude je še dovolj. Tako bogatih, kakor so bile nekoč, manj, a še vedno s toliko svinca, da se jih splača izkoriščati. Zdaj odkopanina vsebuje 1,5 do 2,5 odstotka čiste svinčeve rude, še pred leti pa je je do 4 odstotka.

Nedavno resda mežiškemu rudniku niso pripisovali več posebnega pomena. Menili so, da so pridobljene tone svinca v Žerjavu - zdaj okrog 25 tisoč ton letno - nepomembne v primerjavi s pridobljenimi količinami drugod po Jugoslaviji. Toda potem so ugotovili, da je ravno mežiški svinec eden od najboljših za izdelavo akumulatorjev. In od takrat rudnik v Mežici spet nekaj velja. Seveda pa pridobivanje v njem ni več lahko. Zaloge blizu površja so daleč naokrog v glavnem izkoriščene, zato morajo rudo iskati vedno globlje in se zavoljo tega nenehno spopadati s težavami, ki spremljajo rudarjenje v velikih globinah, poleg tega pa še na nešteti, med seboj zelo oddaljenih krajih.

Vse te težave smo si udeleženci ekskurzije lahko zelo nazorno zamislili, ko smo zvedeli, da celotno eksploatacijsko področje mežiškega rudnika meri 65 kvadratnih kilometrov, da je v njem že kar 600 kilometrov jamskih prog in da mesečno izdelajo okrog 800 - 900 metrov novih prog... Vendar to še ni vse: eksploatacijsko področje mežiškega rudnika je vse preprejeno z vodnimi žilami in zato je glavni problem mežiških rudarjev še vedno voda ... Vode je v njihovi jami toliko, da so lahko zgradili kar dve podzemski hidroelektrarni, ki jim - kot so zatrdili - dajeta dovolj električne energije za njihove potrebe.

Torej sreča v nesreči, ki pa je mežiškim rudarjem ni kdo prinesel na pladnju, temveč je rezultat njihove iznajdljivosti in ustvarjalnosti njihovih lastnih strokovnjakov ...

Kar se tiče poslovanja in dela mežiških rudarjev in topilničarjev na splošno, pa smo zvedeli, da se v prvi vrsti prizadevajo čimbolj modernizirati tehnologijo jamskih in zunanjih dejavnosti in tako povečati produktivnost, obenem pa zmanjšati obseg fizičnih del. K temu jih na eni strani silijo zaostreni ekonomski odnosi, na drugi strani pa primanjčevanje delavcev.

V tem prizadevanju so kljub primanjčevanju denarja - tudi za jamska raziskovalna dela - precej uspešni, saj smo v jami med drugim opazili, da so ročno nakladanje odkopanine popolnoma odpravile avtomatične nakladalne lopate. To pa je kar precejšen napredek, saj poleg koristnega dela odkopanine dnevno spravijo na dan okrog 600 do 700 ton jalovine, v glavnem raznega kamenja.

Problematika, s katero se spopadajo delavci mežiških rudarskih obratov - v njih je sedaj zaposlenih okrog

425 delavcev, pred 25 leti pa jih je bilo še 1 000 - je potemtakem precej podobna problematiki, s katero se srečujemo v našem rudniku ...

Pri "dnevnih" rudarjih v Moravčah

Na črti Zagorje - Domžale, bliže Domžalam kot Izlakam - v moravški kadunji - so trboveljski rudarji leta 1948 odkrili velike zaloge kvalitetnega kremenčevega peska. Že groba ocena je takrat pokazala, da je vseh zalog za okrog 45 milijonov ton, od tega pa jih je do sedaj že raziskanih približno za 11 milijonov ton.

Ob našem obisku so nam predstavniki organizacij združenega dela za pridobivanje, separiranje in oplemenitenje tega naravnega bogastva v Moravčah omenili tudi to, da se je o kremenčevem pesku iz moravske kadunje že leta 1880 precej razpisal eden od tedanjih časopisov na Slovenskem - slovenski tednik "Slovenec".

To naše naravno bogastvo potemtakem ni znano šele od včeraj, vendar prav izkoriščati so ga začeli sorazmerno zelo pozno. Res je sicer, da so moravški pesek že davno uporabljali v okoliških steklarnah in lončarnah. Prav tako pri izgradnji nekaterih poslopij v bližnji okolici. Toda to je bilo z ozirom na sedanje možnosti komaj besede vredno izkoriščanje ... Danes naše gospodarstvo izkoristi letno že okrog 210 tisoč ton uporabnega dela tega zemeljskega bogastva, ki je po izvoru morská naplaviná, stara kakšnih 25 milijonov let.

Kako poteka pridobivanje?

Kop je povsem mehaniziran in dneven - zato tudi naslov tega zapisa : Pri "dnevnih" rudarjih ...

Sloj, iz katerega ravnokar pridobivajo, je debel okrog 6 metrov in poteka pod nagibom približno 60°, torej kar precej strmo.

Nad slojem je tudi nekaj krovnine (poprečno 4 metre), ki jo odvažajo v staro, že odkopano področje. V vsej odkopanini pa je še do 25 odstotkov gline in drugega neuporabnega materiala, ki ga izločijo v bližnji separaciji.

Za odkopavanje, odstranjevanje krovnine in transport druge odkopanine v separacijo imajo svoj strojni park. A ta je že prešibak. Po letu 1954, ko so pričeli z obsežnejšo proizvodnjo, ga namreč zaradi finančnih problemov niso skoraj nič razširili. Zavaljo tega pa morajo zdaj nekaj težke mehanizacije in kamionov tudi najeti, kar pa zanje seveda ni najbolj ugodno.

Separiranje!

V separaciji odkopanino očistijo prsti in drugih neuporabnih sestavin. Obenem jo tudi razmuljijo. To je, izločijo iz nje mivko (zrnca kremenčevega peska s premerom okrog desetine milimetra), ki jo odjemlje gradbeništvo; za izdelavo tako imenovanih "siporeks kvadrov" in v druge namene.

Ta postopek opravijo z vodo in vodenjem odkopanine prek različnih sit in cedil. Debelejši, plemenitejši kremenčev pesek - skoraj čisti silicijev dioksid (SiO₂) - pa z vodo steče v poseben bazen, od koder ga sistem transportnih polžev in črpalk spravlja v skladiščne predelke (bokse). Od tod kamioni ta mnogostransko uporaben reprodukcijski material še moker ali pa že suh odvažajo odjemalcem.

Vendar ves očiščeni debelejši moravški kremenčev pesek ne gre takoj k odjemalcem, saj ga že veliko predtem še oplemenitijo.

Za ta postopek uporabljajo posebno ventilatorsko peč in tako imenovano finalno smolo, ki jo dodajajo pesku med sušenjem in neprestanim premetavanjem v tej peči. Konča pa se ta postopek pri temperaturi 150° C, ko se s to smolo oplemeniteni pesek dobro osuši in ko ga ventilatorji nazadnje spravijo še v silose. Odjemalcem - v glavnem slovenskim železarnam, ki ga uporabljajo za ulivanje kalupov za odlitke - pa gre od tod v vrečah.

Mogoče bo kdo razmišljal, kako to, da je s kremenčevim peskom mogoče kaj ulivati ... Seveda je mogoče, saj se tako oplemeniten in segret do 200° C popolnoma strdi.

Zaradi te uporabnosti pa je proizvodnja oplemenitene kremenčevega peska v Moravčah seveda zelo perspektivna. Posebno zato, ker morajo naše železarne precej tega reprodukcijskega materiala še uvažati. In tega se celotna delovna organizacija TERMIT Domžale, v sklopu katere poslujejo moravški obrati za pridobivanje, separiranje in oplemenitenje kremenčevega peska, tudi dobro zaveda. Saj je že pripravila tudi projekt za razširitev te dejavnosti, ki ga bo začela uresničevati že letos.

Z odločitvijo za to naložbo - ki je seveda najbolj zanimiva za naše železarne, takoj za njimi pa za steklarne, kjer oplemeniteni moravški kremenčev pesek uporabljajo pri izdelavi mlečnega stekla - so torej moravški "dnevni" rudarji in drugi delavci v delovni organizaciji TERMIT Domžale dokazali, da se zavedajo možnosti za razvoj svojih dejavnosti in obenem potreb našega gospodarstva po čim večji neodvisnosti od uvoza reprodukcijskih materialov ...

Oba zapisa je pripravil Jože BLATNIK iz temeljne organizacije RLV "Jamski transport", in sicer s pripisom, da se slušatelji rudarske nadzorniške šole pri RŠC Velenje predstavnikom mežiškega rudnika in topilnice in predstavnikom obratov delovne organizacije TERMIT Domžale v Moravčah lepo zahvaljujejo za strokovno razlago in gostoljubnost med ekskurzijama.

Udeležili smo se pohoda po poteh I. slovenske partizanske brigade II. grupe odredov

V nedeljo pred letošnjim dnevom ustanovitve Osvobodilne fronte je bila Ivančna gorica - kraj, ki vse bolj izpodriva Stično kot gospodarsko središče precej gosto obljudene in dobro obdelane Stiške kotlinice - prizorišče starta in cilja enodnevnega množičnega pohoda po poteh I. slovenske partizanske brigade II. grupe odredov. Namen pohoda je bila počastitev 60-letnice KPJ, Skoja in revolucionarnih sindikatov in 30-letnice uresničevanja koncepta naše ljudske obrambe in druž-

Skupina udeleženk in udeležencev pohoda - del ekipe škofjeloških "Gorenjskih predilnic", ekipe ESO in ekipe TGO "Gorenje"

bene samozašcite - obenem pa še en prispevek h krepitevi in preverjanju naših obrambnih sposobnosti pod geslom "Nič nas ne sme presenetiti"!

Med udeleženci tega pohoda nas je bilo tudi nekaj mladih iz osnovnih organizacij ZSMS v ESO ...

Ob prihodu v Ivančno gorico sta nas pozdravila godba in kraj ves v zastavah. Ivančna gorica je slavnostno pričakala udeležence pohoda!

Po razporeditvi ekip za pohod in razdelitvi startnih števil smo se udeleženci pohoda zbrali ob slavnostni tribuni na stadionu, s katere je vse navzoče pozdravil predsednik odbora za pripravo pohoda, narodni heroj Peter Stante - Skala, ki je nato v jedrnatem govoru obudil spomine na boje in druge dogodke iz NOV in revolu-

cije v okolici in drugod na Dolenjskem pa prek mej Dolenjske na Notranjskem, v Polhograjskih Dolomitih, Kamniško-savinjskih Alpah ter vse tja do Gorenjske, Koroške in Štajerske ... In to v času, ko je Evropa ječala v suženjstvu in so Nemci stali pred Moskvo.

Poudaril je, da je na Dolenjskem bilo med narodnoosvobodilno vojno revoluciono delovanje še posebej živo, da se je prebivalstvo že kmalu po začetku vojne povežalo s komunistično partijo, ki je na ljudi idejno vplivala in jim dajala smernice za boj proti okupatorju. Ob tem pa je še posebej treba poudariti, da je imela na grosupeljsko-stiškem območju glavno zaslugo za uspešen razvoj boja z okupatorjem in domačimi izdajalci ravno I. slovenska brigada II. grupe odredov, ki je leta 1941 in v prvi polovici leta 1942 delovala na tem področju pod vodstvom narodnih herojev Franca Rozmana - Staneta, Petra Stanteta - Skale in Dušana Kvedra - Tomaža.

Tovariš Peter Stante - Skala je v svojem govoru omenil tudi, da je bila Stiška kotlina še nedavno izrazito kmečka, v zadnjem času pa da dobiva tudi vse večji industrijsko-gospodarski, urbanistični in družbenopolitični pomen, in to predvsem zaradi organizacij združenega dela IMP Livar, Avto prevoz, OP Universal, Sinoles, kmetijska zadruga Stična in drugih manjših OZD.

Takoj po slavnostnem uvodu z govorom narodnega heroja Petra Stanteta - Skale smo se odpravili na pohod. Pot je bila dobro označena in zaradi pomenkov med hojo s člani drugih ekip zelo prijetna.

Kar težko smo se poslovili od Ivančne gorice, potem ko smo pohod sklenili ob razgovoru z udeleženci NOV, člani drugih ekip in prijaznimi domačini ...

Danica OBLIŠAR, skupne službe delovne organizacije ESO

Oglasa

PRODAM visokopritlično HIŠO V IZGRADNJI na področju mesta Slovenj Gradec, zgrajeno do 3. faze. INFORMACIJE: Štefan Dragičević, Gubčeva 5, Slovenj Gradec - od 14. ure dalje.

UGODNO PRODAM osebni AVTO FIAT "sport spider 1600", 95 KM. Cena 3 milijone starih dinarjev, možno tudi obročno odplačilo. INFORMACIJE: Stane Podlunšek, Veljka Vlahovića 40, Velenje - od 14. ure dalje.

Ob 10-letnici plodnega delovanja ženskega rokometnega kluba VELENJE

ŽELJA MNOGIH SE JE URESNIČILA

Letos mineva 10 let, odkar je bil ustanovljen ženski rokometni klub "VELENJE", ki je prva leta deloval kot ženski rokometni klub "GORENJE VELENJE". Pobudo za ustanovitev kluba je dala peščica dijakinj velenjske gimnazije, ki so že v okviru športnega društva gimnazijske imela rokometno sekcijo, in nekaj drugih velenjskih rokometnih entuzijastov.

Kot vsak začetek so tudi začetek delovanja tega, najmlajšega športnega kolektiva v naši občini spremljale številne težave. Toda vztrajni športni delavci, ki so vodili klub, kakor tudi vsa dekleta, ki so igrala v klubu, so z nesebičnim, prizadevnim in discipliniranim delom premostili vse ovire.

ŽRK "VELENJE" je dolga leta deloval v senci drugih velenjskih športnih kolektivov, čeprav je 6 let uspešno tekmoval v I. SLOVENSKI LIGI. Leta 1973 so naša dekleta dosegla celo 2. mesto v tej ligi; uvrstila so se takoj za rokometnicami ljubljanskega "Borca", ki je imel pred njimi le točko prednosti. Toda ker Borec ni imel finančnih možnosti, da bi kot prvak tekmoval v takratni enotni II. ZVEZNI LIGI, se je za tekmovalje v njej odločil naš klub. Prav to tekmovalje v II. ZL, v sezoni 1973/74, pa je klub opomnilo, da nastopanje na zvezni ravni poleg več znanja zahteva tudi več kvalitativnih igralk in sposobnega trenerja; torej na vzrok, zaradi katerega so naša dekleta tekmovala v II. ZL samo v tej sezoni.

Po izpadu iz II. ZL so se zato v klubu lotili načrtnega strokovnega dela s pionirkami - in Nada ZAVOLOVŠEK-HUDARIN je končno s svojim pedagoškim in strokovnim znanjem srečno pripeljala drugo generacijo pionirk, to je sedanje igralke, do tako visoke stopnje rokometnega znanja, da je bilo moč računati tudi na kvalitetno nastopanje z lastnimi kadri, kar je največje bogastvo ŽRK "VELENJE".

Trener Franci RAMSKUGLER, priznani rokometni strokovnjak, je nadaljeval začeto delo Nade in trenerja SMRDELJA. Požrtvovalno je 5-krat tedensko prihajal iz CELJA in tako v letu 10-letnice pripeljal klub do največjega uspeha ženskega rokometna v Velenju ... Poleg naslova republiškega prvaka so namreč naša dekleta v letošnjem letu dosegla velik uspeh tudi s tem, ko so se uvrstile v finale republiškega tekmovanja za pokal "MLADOSTI". Žal pa tega tekmovanja niso končale najboljše, saj so marca dokaj nesrečno izgubile z ljubljansko "Olimpijo", rezultat je bil 11 : 15. Vendar dosežen naslov najboljšega ženskega rokometnega kluba v SLOVENIJI in s tem pravice za vstop v II. ZVEZNO ROKOMETNO LIGO - ZAHOD to odtehta. Zakaj tako se je uresničila 10-letna želja mnogih velenjskih ljubiteljev rokometna.

Spričo tega, da so igralke ŽRK "VELENJE" v večini

hčerke naših marljivih delavcev - rudarjev, je njihov uspeh tudi uspeh naših rudarjev in obenem vseh drugih delavcev v naši sestavljeni organizaciji.

Zato, dekleta v klubu in člani vodstva kluba, vam za ta uspeh gre priznanje vseh delavcev v našem kombinatu!

Članice kluba o doseženem uspehu in svojih željah za bodočnost

LUČKA HLEB,

24-letna trgovka v velenjski "ERI", članica kluba od leta 1974 - VRATARKA.

"V moji 5-letni rokometni karieri je letošnja sezona bila za mene najtežja, ker smo se vse igralke obvezale, da bomo 10-letnico proslavile z vstopom v II. ZLZ. Želim si, da bi ostale v II. ligi."

MIRICA KMETIČ,

15-letna učenka OŠ ANTON AŠKERC. Hčerka Staneta, zaposlenega v ESO.

"V klubu sem od leta 1974 - VRATARKA. Poleg tega sem članica mladinske reprezentance Slovenije. Mislim, da sem najboljše branila v tekmah super finala. Želim si, da bi nas tudi zdaj, ko smo v II. ZLZ, vodil trener RAMSKUGLER, saj ima on največ zaslug, da smo postale najboljše v SLOVENIJI."

CVETKA KMETIČ,

16-letna dijakinja ekonomske srednje šole v CELJU. Hči Staneta, zaposlenega v ESO. V klubu je od 1974 leta, igra pa krožno napadalko.

"Kljub temu, da smo v slovenski ligi bile najmanjše in najmlajše, smo zasluženo postale prvakinje. Moja velika želja je, da se bi naše veliko tovarištvo nadaljevalo tudi v II. ZLZ, saj je neobhodno potrebno za uspešno tekmovalje."

BRIGITA TRBULJ,

17-letna dijakinja 3. letnika pedagoške gimnazije v CELJU. Hči Alojza, zaposlenega v RLV - JAMA PRELOGE. V klubu od leta 1974. Igra levo branilko.

"Kljub temu, da mi za treniranje primanjkuje časa, ker se vozim v Celje, sem vse napore ob doseženem I. mestu pozabila. Moja velika želja je, da opravičimo naše I. mesto v Sloveniji in vstop v II. ZLZ vsaj tako, da iz te lige ne bomo izpadli."

NATAŠA PODBREGAR,

18-letna dijakinja STRŠ pri RŠC Velenje. Hči Jožeta, zaposlenega v RLV - JAMSKI TRANSPORT. Je kapetanica reprezentance kluba in zunanja igralka. V klubu igra od leta 1973 in je tudi članica mladinske reprezentance Slovenije.

L. Hleb

M. Kmetič

C. Kmetič

B. Trbulj

N. Podbregar

D. Kropivšek

I. Špoljar

T. Jan

M. Džordžević

A. Bovha

"Z doseženim 1. mestom v Sloveniji in vstopom v II. ZLZ smo kronali naše velike napore prav ob 10-letnici ŽRK "VELENJE". Želim si, da bi odgovorni pri OTKS imeli enako razumevanje za roket kot za nekatere druge športne panoge."

DARINKA KROPIVŠEK,

16-letna dijakinja srednje ekonomske šole v CELJU. Hči Leopolda, zaposlenega v RLV - PRIPRAVE. Krilna igralka. V klubu od leta 1974.

"Čeprav sem najmlajša med igralkami, sem z nekaj nastopi na prvenstvu sodelovala pri največjem uspehu našega kluba. Želim si, da se bi naš klub v bodoče imenoval ŽRK "RUDAR", saj očetje večine igralk delajo v RLV. Poleg tega si želim, da bi dobro zastopali barve našega kluba v II. ZLZ, in upam, da bomo to tudi zmogli."

IVICA ŠPOLJAR,

18-letna dijakinja 3. letnika srednje ekonomske šole v SLOVENJEM GRADCU. Zunanja igralka in najboljša strelka reprezentance. V klubu je od 1973. leta. Hči Ivana, zaposlenega v RLV - JAMSKA MEHANIZACIJA.

"Očitno je, da smo z dvema zmagama v super finalu dokazale, da smo zaslužno postale zmagovalke prvenstva Slovenije in si tako pri borile pravice za vstop v II. ZLZ. Moja velika želja je, da bi se s podporo številnih ljubiteljev rokometu v novi sezoni obdržale v II. ZLZ. Hvala vsem, ki so nam kakorkoli pripomogli k temu uspehu."

TATJANA JAN,

18-letna dijakinja 3. letnika srednje ekonomske šole v CELJU. Krilna igralka, članica mladinske državne reprezentance. Hči Albina, bivšega delavca AVTOPARKA. Članica kluba od leta 1973 - spada med največje talente ženskega rokometu pri nas.

"Ker mi učenje in vožnja v CELJE vzameta ogromno časa, sem s prostim časom zelo na tesnem. Vendar če se le da, namenim prosti čas kolektivu, v katerem smo se vse tako veselile, ko smo dosegle najvišji možni naslov v slovenskem ženskem rokometu. Moja velika želja pa je, da prebrodimo križno obdobje tekmovanja v II. ZLZ in tako obdržimo status drugoligašic. Vendar to bo si la težko zaradi kvalitetne razlike med slovensko ligo in II. ZLZ."

MILENA DŽORDŽEVIČ,

19-letna dijakinja 4. letnika gimnazije VELENJE. Hči Radiše, upokojenca RLV - ZUNANJA DEJAVNOST. Odlična zunanja igralka z velikimi zaslugami za letošnji uspeh kluba. V klubu od leta 1973.

"Sama ne vem, kako se mi posreči združiti učenje in roket. Oboje terja ogromno časa za uspeh. V novi sezoni bo še mnogo težje, ker odhajam na študij v Ljubljano. Še manj časa bom imela za ostre treninge, ki bodo potrebni za obstanek v II. ZLZ. Vsem, ki so nam pomagali, pripomogli k uspehu, zlasti pa RLV, iskrena hvala."

ALBINA BOVHA,

18-letna dijakinja 3. letnika srednje ekonomske šole v CELJU. Krilna igralka. Stalna članica mladinske republiške reprezentance. V klubu od leta 1973. Hči Vere in Albina, oba sta zaposlena v RLV; mati v skupnih službah in oče v Zunanji dejavnosti.

"Mislim, da je najtežje sedaj mimo. Čas je, da dobimo nekaj počitka. Stalni treningi in številne tekme so me močno izčrpali. Želim si, da naš klub pride pod okrilje velenjskih rudarjev, saj so starši večine igralk tako ali drugače navezani na RLV, ki ima veliko razumevanje za razvoj ženskega rokometu."

IRENA ZEMLJAK,

20-letna tehnična risarka v TGO "GORENJE". Krožna napadalka. V klubu od leta 1973. Hči Emila, zaposlenega v RLV - ZRAČENJE.

"Največje zadovoljstvo v prostem času mi je igranje rokometu v klubu, ki ga krasijo veliko tovarištvo in želje po napredku in uspehu. Želim si, da bi odslej tudi mi z nastopi v II. ZLZ nekaj prispevali k razvedrilu delavcev in drugih občanov v naši občini."

DARJA MEDVED,

14-letna učenka 8. razreda OŠ ANTON AŠKERC. Hči Avgusta, zaposlenega v RLV - JAMA PRELOGE. Zelo borbena in talentirana zunanja igralka. V klubu od 1976 leta.

"Kljub temu, da sem še zelo mlada, sem se v kratkem času mnogo naučila v klubu, ki poleg rokometu skrbi za učni uspeh igralk v šoli. Želim, da bi se veliko naučila in uspešno igrala v reprezentanci kluba."

JOŽICA KOTNIK-BUDŽINSKI,

14-letna učenka 7. razreda OŠ GUSTAV ŠILIH. Hči Ivana, zaposlenega v RLV - JAMSKA MEHANIZACIJA. Krilna igralka. Spada med najbolj nadarjene igralk v velenjski reprezentanci.

"Bila sem zelo vesela, ko smo zmagale v slovenski ligi. Posebno zato, ker so mi tako mladi zaupali nastop v reprezentanci kluba. To zaupanje bi želela opravičevati tudi v bodoče."

CVETKA ŽLOF,

15-letna učenka 8. razreda OŠ ANTON AŠKERC, hči Daniela, zaposlenega v RLV - JAMA PRELOGE. Izredno prizadevna zunanja igralka. V klubu od 1974 leta.

"Želim si, da bi se veliko naučila tako v šoli kakor na rokometni igrišču. Želim si, da bi na turnirju ženskih rokometnih reprezentanc rudarskih mest, ki bo prirejen za počastitev 3. julija, dneva rudarjev in praznika REK, razveselile vse naše zveste prijatelje rokometu in med njimi posebno naše starše in številne rudarje."

LEJA PLANINC,

18-letna delavka v TGO "GORENJE". Hči Antona, zaposlenega v RLV - PRIPRAVE. Odlična krožna napadalka. V klubu od leta 1975. Izredno iznajdljiva na črti. V

borbah za dosego prvega mesta v slovenski ligi je sodelovala v jesenskem delu tekmovanja, saj v spomladanskem ni mogla igrati.

"Čeprav zaradi višje sile nisem mogla igrati v obeh delih tekmovanja za prvenstvo, sem zelo vesela prvega mesta v Sloveniji. Želim si, da bi v II. ZLZ bilo vzdušje enako športno in prijateljsko, kakor je bilo v slovenski, in trdno upam, da se bom prihodnje leto lahko vključila že v spomladanski del tekmovanja za prvenstvo v II. ZLZ."

I. ZemljakD. MedvedJ. Kotnik-BudžinskiC. ŽlofL. PlanincF. RamskuoglerFRANC RAMSKUGLER, trener igralk:

"S trdim in načrt nim delom, zlasti pa zaradi izredne prizadevnosti vseh igralk in velike podpore peščice delavnih članov klubskega odbora, je bilo mogoče doseči željeni cilj prav v 10. letu delovanja kluba.

Nisem pa se še povsem odločil, ali bom vodil ta prizadevna dekleta tudi med tekmovanjem na zvezni ravni. In to zavoľjo tega, ker me pestijo objektivne težave; zlasti zaradi vožnje iz Celja, kjer sem redno zaposlen."

Za sklep

Članice ŽRK "VELENJE" vabijo vse občane na rokometni turnir ženskih reprezentanc LABINA, ZENICE, ZAGORJA ob Savi in VELENJA, ki bo prirejen v okviru programa prireditev za počastitev letošnjega 3. julija.

Turnir bo potekal 30. junija in 1. julija dopoldne in popoldne na velenjskem rokometnem igrišču (če bo slabo vreme, pa v Rdeči dvorani).

Obenem vsem zaposlenim v našem kombinatu, posebej pa še rudarjem, čestitajo za 3. julij, dan rudarjev in praznik naše sestavljene organizacije.

Rudi FIDEJ, temeljna
organizacija RLV "Jamska mehanizacija"

Mali nogomet v okviru naših letošnjih delavskih športnih iger

Rezultati odigranih tekem
v obeh ligah po končanem
tekmovanju v prvih dveh kolic

I. LIGA

Rezultati odigranih tekem v 3. kolu (4. junija)

Klasirnica	: Avtopark	10: 2
ESO-EO	: J. transport	5: 3
TEŠ-Vzdrževanje	: J. mehanizacija	3: 1
Zračenje	: Plastika	1: 2
Priprave	: J. Pesje	3: 2
ESO-KVD	: J. Škale	2: 2

Rezultati odigranih tekem v 4. kolu (11. junija)

J. Pesje	: ESO-KVD	3: 5
Plastika	: Priprave	0: 2
J. mehanizacija	: Zračenje	2: 1
J. transport	: TEŠ-Vzdrževanje	0: 3 b.b.
Klasirnica	: ESO-EO	1: 3
J. Preloge	: Avtopark	4: 4

Rezultati odigranih tekem v 5. kolu (18. junija)

ESO-EO	: J. Preloge	5: 1
TEŠ-Vzdrževanje	: Klasirnica	3: 7
Zračenje	: J. transport	2: 1
Priprave	: J. mehanizacija	3: 3
ESO-KVD	: Plastika	3: 6
J. Škale	: J. Pesje	4: 1

I. LIGA - Lestvica po odigranih
tekmah v prvih petih kolic

1. ESO-EO	5	5	0	0	20:10	10	10
2. Priprave	5	2	3	0	12: 9	7	3
3. TEŠ-Vzdrž.	5	3	0	2	19:14	6	5
4. Plastika	5	3	0	2	15:13	6	2
5. J. mehaniz.	5	2	1	2	16:13	5	3

ZGORAJ - Zbiranje ekip naših delavcev ribičev zgodaj zjutraj v soboto, 16. junija, pred čolnarno ob Velenjskem jezeru za tekmovanje v ribolovu v okviru naših letošnjih delavskih športnih iger

SPODAJ - Kako uro pozneje, ko so udeleženci tekmovanja že ugotovili, da prijemljejo namesto rib le ribice.

Rezultate tekmovanja objavljamo na naslednji strani!

I. LIGA - Lestvica po odigranih tekma v prvih petih kolih

6. J. Škale	4	1	3	0	9:6	5	3
7. J. Preloge	4	2	1	1	14:12	5	2
8. Zračenje	5	2	1	2	10:10	5	0
9. Klasirnica	4	2	0	2	20:11	4	9
10. ESO-KVD	4	1	2	1	14:15	4	-1
11. J. transport	5	1	0	4	8:17	1	-9
12. Avtopark	4	0	1	3	9:24	1	-15
13. J. Pesje	5	0	0	5	9:21	0	-12

II. LIGA

Rezultati odigranih tekem v 3. kolu (1. junija)

DSSS SOZD	: Miz. dej.	2:2
DSSS RLV	: Družb. stand.	2:3
Zun. dej.	: RŠC-RPP	2:3
ESO-SO	: TEŠ-Proizvodnja	6:6
Grad. dej.	: Tiskarna	7:4
J. gradnje	: AOP	3:3

Rezultati odigranih tekem v 4. kolu (8. junija)

Miz. dej.	: AOP	1:1
Tiskarna	: J. gradnje	4:3
TEŠ-Proizvodnja	: Grad. dej.	4:0
RŠC-RPP	: ESO-SO	3:3
Družb. stand.	: Zun. dej.	1:4
DSSS SOZD	: DSSS RLV	4:2

Rezultati odigranih tekem v 5. kolu (15. junija)

DSSS RLV	: Miz. dej.	2:3
Zun. dej.	: DSSS SOZD	5:2
ESO-SO	: Družb. stand.	3:0
Grad. dej.	: RŠC-RPP	1:3
J. gradnje	: TEŠ-Proizvodnja	3:3
AOP	: Tiskarna	8:2

II. LIGA - Lestvica po odigranih tekma v prvih petih kolih

1. RŠC-RPP	5	4	1	0	21:6	9	15
2. ESO-SO	5	3	2	0	22:9	8	13
3. Zun. dej.	5	4	0	1	18:8	8	10
4. TEŠ-Proizv.	5	2	2	1	19:13	6	6
5. Družb. stand.	5	3	0	2	17:14	6	3
6. J. gradnje	5	2	2	1	17:15	6	2
7. Grad. dej.	5	2	0	3	16:17	4	-1
8. AOP	5	1	2	2	14:18	4	-4
9. Miz. dej.	5	1	2	2	12:17	4	-7
10. DSSS SOZD	5	1	1	3	9:20	3	-11
11. Tiskarna	5	1	0	4	12:25	1	-13
12. DSSS RLV	5	0	0	5	7:20	0	-13

Ribolov v okviru naših letošnjih delavskih športnih iger

Tekmovanje za ekipno prvenstvo v SOZD REK Velenje v ribolovu je potekalo 16. junija ob Velenjskem jezeru. Udeležilo se ga je 18 ekip, med občinstvom, ki je sre-

di tekmovalja štelu čez sto odraslih in otrok, pa je bilo največ naših delavcev.

Tekmovanje se je, kot se za ribiče spodobi, začelo že zgodaj zjutraj, končalo pa v poznem dopoldnevu.

REZULTATI

1. RŠC-RPP	67 (rib)	27 (točk)
2. J. Preloge	36	25
J. Škale	36	25
4. ESO-EO	34	23
5. J. Pesje	22	22
6. Klasirnica	21	21
7. ESO-KVD	18	20
8. DSSS RLV	17	19
J. mehanizacija	17	19
10. ESO-EO	15	17
11. TEŠ-Vzdrževanje	13	16
12. J. transport	11	15
13. Priprave	7	14
14. Zračenje	2	13
15. Tiskarna	1	12

Vse navedene ekipe dobijo še 3 točke, ker so tekmovalle s kompletno ekipo. Ekipa DSSS SOZD dobi 2 točki, ker je tekmovala le z dvema tekmovalcema. Ekipa TEŠ-Proizvodnja dobi za udeležbo le z enim tekmovalcem samo 1 točko. Vse preostale ekipe pa nobene točke, saj se tekmovalja niso udeležile niti z enim tekmovalcem.

REZULTATI NAŠIH LETOŠNJIH ŠPORTNIH IGER PO KONČANEM TEKMOVANJU V RIBOLOVU!

EKIPA	SMUČANJE	SAH	KEGLJANJE	RIBOLOV	SKUPAJ TOČK	MESTO	ŠPORTNI REFERENT
J. Preloge	13+4	18+4	24+4	25+3	95	3.	Milan Čepelnik
J. Pesje	14+4	-	21+4	22+3	68	12.	Avgust Oblak
J. Škale	+3	14+4	15+4	25+3	68	12.	Ivan Meh
J. mehanizacija	22+4	21+4	27+4	19+3	104	1.	Nande Korpnik
J. transport	+2	13+4	13+4	15+3	54	16.	Matjaž Klemenčič
Priprave	12+4	23+4	22+4	14+3	86	6.	Ivo Hojan
J. gradnje	-	16+4	6+4	-	30	22.	Drago Veselinovič
Klasirnica	21+4	11+4	20+4	21+3	88	5.	Janko Špindler
Zračenje in Kopalnica	11+4	22+4	25+4	13+3	86	6.	Adem Bišič
Miz. dejavnost	-	-	4+4	-	8	24.	Stanko Kutnjak
Zun. dejavnost	+1	-	8+4	-	13	23.	Jože Kompari
Grad. dejavnost	+1	-	-	-	1	25.	Mirko Si mončič
RLV - DSSS	+2	27+4	3+4	19+3	62	14.	Franc Vedenik
TEŠ - Proizvodnja	17+4	-	19+4	+1	45	20.	
TEŠ - Vzdrževanje (z Inženiringom in DSSS)	25+4	25+4	16+4	16+3	97	2.	Nino Ošlovnik
ESO - Strojni obrati	19+4	24+4	10+4	17+3	85	8.	Štefan Obal
ESO - Elektro obrati	27+4	10+4	18+4	23+3	93	4.	Ivan Druks
ESO - KKO, VTO, DSSS	24+4	9+4	14+4	20+3	82	9.	Vlado Berlot
AOP	15+4	12+4	9+4	-	48	19.	Boris Lisac
Plastika	16+4	20+4	5+4	-	53	17.	Drago Tamše
Avtopark	18+4	19+4	7+4	12+3	71	11.	Ivan Pogladič
Tiskarna	+3	15+4	12+4	12+3	53	17.	Marko Boruta
Družbeni standard	10+4	17+4	17+4	-	56	15.	Drago Kostajnshek
EFE in DSSS SOZD (z Zavarovanjem)	23+4	-	11+4	+2	44	21.	Niko Pečovnik Franc Gorsek
RŠC - RPP	20+4	-	23+4	27+3	81	10.	Gvido Ovnik

Nove športne izkaznice SOZD REK Velenje

Delavci združenih organizacij v SOZD REK Velenje si že lahko kupite zase in za člane svoje ožje družine novo športno izkaznico SOZD REK Velenje (za obdobje od 1. julija 1979 do 30. junija 1980). Izkaznice so na prodaj:

1. v RLV - JAMA PRELOGE pri Mirku ŠALAMONU;
2. v RLV - JAMA PESJE pri Francu KOSU;
3. v RLV - JAMA ŠKALE, skupaj z RŠC-RPP, pri Leopoldu ROBERJU;
4. v TE Šoštanj pri Stanku MIKLAVŽINI,
5. v ESO pri Stanku RUDOLFU,
6. v PLASTIKI pri Dragu TAMŠETU,
7. za interesente iz vseh drugih OZD v SOZD REK Velenje pa pri Jožetu GRUBELNIKU (v sobi št. 67 nad pošto Velenje).

Nogomet ... naš, delavski!

Cena izkaznice je 100 dinarjev, veljavna pa je le, če je na njej fotografija lastnika izkaznice. Zato je ob nakupu vsake izkaznice treba predložiti ustrezno fotografijo.

Boris LISAC,
delovna skupnost AOP

Osnovna šola "Marija Broz"
v Bistrici ob Sotli

ZAHVALA

Spoštovane delavke, spoštovani delavci REK Velenje!

Učenci in delovna skupnost naše osnovne šole se iskreno zahvaljujemo vašim samoupravnim organom in vam vsem za razumevanje, ki ste ga namenili naši prošnji za pomoč pri nabavi učil ob odprtju naše nove šole, poimenovane po mami tovariša Tita, Mariji Broz.

Sporočamo vam, da smo o vašem prispevku seznanili tudi tovariša Tita, ko je 10. maja obiskal našo novo šolo. Prav tako pa smo z vašim razumevanjem za našo prošnjo seznanili pripravljalni odbor za otvoritev osnovne šole "Marija Broz", ki ga vodita tovariša Franc Šetinc in Janez Zahrastnik.

Bodite prepričani, da bomo učila, katerih nakup ste omogočili, nadvse koristno uporabljali za izobraževanje naših učencev.

Še enkrat iskrena hvala!

Tovariški pozdrav!

Ravnatelj šole:

Jože POLJŠAK, s.r.

RUDAR - INFORMATOR: Glasilo kolektiva sestavljene organizacije REK Velenje (Velenje - Rudarska 6, telefon h.c. 851 100)

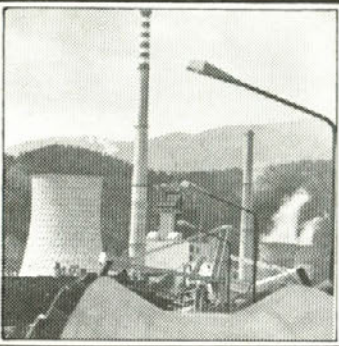

Za izdajanje glasila skrbi uredniški odbor. Odbor sestavljata:

- a) delegacija samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij: Franc Avberšek (RLV - J.Preloge), Franc Kos (RLV - J.Preloge), Vili Romih (RLV - J.Pesje), Ivan Jelen (RLV - J.Škale), Ludvik Hribar (RLV - J.mehanizacija in J.transport), Franc Miklavčič (RLV - J.gradnje), Anton Čas (RLV - Priprave), Franc Druks (RLV - Klasirnica), Franc Kramer (RLV - Zunanja, Gradbena in Mizarska dejavnost), Anton Ribarič (RLV - delovne skupnosti), Maks Lomšek (TE Šoštanj), Pavle Planinc (ESO), Ivan Ribič (Plastika), Emil Medvešek (Avtopark), Mile Maksimovič (EFE), Silvo Pešak (TISK), Dragica Zupanc in Mirko Žolnir (delovne skupnosti SOZD);
- b) delegacija delavcev in njihovih stalnih sodelavcev pri glasilu: Teodor Jelen (DSSS SOZD - odgovorni urednik), Rafael Batič (DSSS SOZD - glavni in tehnični urednik), Bojan Ograjenšek (DSSS SOZD - novinar), Vesna Kores (DSSS SOZD - tajnica glasila), Lojze Ojsteršek (DSSS SOZD - fotografske storitve), Mirko Bizjak (predstavnik KPO SOZD - stalni sodelavec), Božena Štajner (referentka za delegatska razmerja SOZD - stalna sodelavka), Majda Pirš (referentka za informiranje v TE Šoštanj - stalna sodelavka), Tone Šeliga (predstavnik OK SZDL Velenje - stalni sodelavec).

Predsednik uredniškega odbora: Anton Ribarič • Naslov uredništva: Velenje - Prešernova 5 (DSSS SOZD - telefon h.c. 851 100, interno 260 - soba 31 nad pošto Velenje).

Tiska TISK REK Velenje (Velenje - Celjska cesta, telefon 850 566 ali 851 630) • Glasilo prejema vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja po potrebi • Naklada v višini števila zaposlenih + 100 izvodov.

Tretjejulijska nagradna križanka

		TELOVAĐ. DRUŠTVO	NIZOZEM. PISATELJ REFORMAT 1860-1952	REPUBL. PROTOKOL OBJEKT	VRSTA TKANINE	OSEBNI ZAJMEK	IRSKA (orig.)	ČEDEN, OČARLJIV	KRATIGA GRŠKE OF	KOMUNIST PARTIJA	TAMO = GLAVOST	BAŠIČ	ENOCELIC ORGANIZEM-MENJAČICA	ZADRŽNA ŽLOVEKOVA OKONČINA	SIJAKA ZA GUM KABEL (Normal. Gumi Adas)	GERMAN-SKI OREL				
		DOLINA			MOČNO ŽRANJE NATVEČJI SESALEC				RAZNAŠA = LEC MLEKA NAŠA STRU-PENJAČA											
				IKEDANA (pikrofit) NAJVIŠJA IGA. MARTA				LESENA SVRAVIBANI KOŠARA GRŠKA ČRKA						PORUŠENO		VULKANSKA KAMENINA				
Sestavi in Pisci i. M. LOMŠEK	GLAVNI ŠTEVNIK	MEDENA ROSA	VERDIJEVA OPERA RAZLIKOVAN V ZEMELJSKEM PLINU			DOBA, RAZDOBJE				Anton Aškerc Avtonom. Pokraj.				PLATINA PARLOV						
METLICA			PRAČE SETITOV				SKLEPNI STAVEK				OPLEMEN- TENJE TKANIN, OD NJA		NIZOZEM. SLIKAR (Antonis...) PRIDOBIVA- NTE PREGOŠA							
POLSVILENA TKANINA																				
NESPRE- MENJEN					POKRAZINA V SRED. GRČIJI								ROČNI SODČEK							
MORSKI VRAG													ZARDEKATI							
		POPALJSEK POLOTOKA		Olímp. Igre DOM ŽEN IME										Emil Adamič		GORA V SVICI URIN				
		VELETRG. (tujca)												OBLIKA RASTL. STEBLA		IZDELO- VALEC TNAL		NAELEK- TREN AT. DELEG		
RIMSKA LJUBLJANA															ULOVITI MLAD SMEEKOV GOZD					
KRAJ PRI VELENJU					KRATIGA NA RECE- PTIH		KOROŠEC		VRSTA SINTETIČ. POLIAMID		TVJ NAZIV ZA KRANJCA Anton Ingolič		ZPRAVIL. TRAVN. RASTLINA				Ajmad Nobel KORALNI OTOK			
DRŽAVNA BLAGAJNA					POBODA Z URINOM Omerisa Nikolaj						GLAVNO MESTO BABILONJE		JAPONSKA LET. DRUŽEN Spara Sever						RADIJ	
Nagomel Klubb			SVETA REKA V INDIJI MAKARSKA								NATNJESI VOJ. ČIN Mohrič Anton									
DRŽAVA IN KONTINENT NA VZHODU											MOŠ. IME ANGL. VOT- LA MERA, BOKAL				TALISOVA BREZALK. PIJAČA OGLTIK					
V DRŽAVNI PRORAČUN					RAĐON ŠTEVNIK		NAZIV ZA PREBIVAL. LIPAROV ZLOM, PABLÖM						KLOR MENKA TONOV. LESTVICA				ŽENSKO IME		INDVSTR. RASTLINA	
		YYY		PINSKI DRŽAVNIK (vrho...) RIMSKA 4000						Jugosl. Vojna Mornar.				NEON		RIMSKA 49 SREBRO				
										JAPONSKI ZALIV NA JUGU OTOKA HONŠU AMPER										
																		ELEGANTEN MOŠKI, GIZDALIN		

Rešitve s svojim točnim naslovom pošljite v uredništvo Rudarja do 20. julija. Izmed pravi- lnih rešitev bomo tri nagradili s knjižnimi nagradami v vrednosti 250,150 in 100 dinar-jev. Uredniški odbor.

Srečno!

Prijetno praznovanje!